

MED ITALIJO IN REKO SE KUJE MIR.

PESNIK BO ODDAL OTOKE JUGOSLOVANOM.

D'Annunzio se je pomiril, ko mu je Italija obljubila vreo oekinov.

Milan, 7. dec. — Najnovejša vesti z Reke se glase, da z mirovnim pogajanjem med d'Annunzije in komisijo italijanskega parlamenta zaradi rapalske pogodbe najbrže ne bo nič. D'Annunzijeva trma se ne da upogniti. Pesnik zahteva, da mora Italija anektirati reško pristanišče in zaledje mesta, čeprav rapalska pogodba izključuje vsako aneksijo. Člani komisije še upajo, da se bo dal d'Annunzio pogovoriti.

Trst, 7. dec. — Uradno poročilo iz glavnega stana d'Annunzije armade se glasi, da je "vojna" med Kvarnersko regenturo na Reki in Italijo preklicana. Vojni minister v Rimu je poslal d'Annunziju noto, v kateri pravi, da naredba generala Caviglije, ki je izvala pesnikovo napoved vojne, ni bila ultimat. Parlamentarna komisija, ki je posetila Reko, se je danes vrnila v Rim.

Rim, 7. dec. — Z Reke poročajo, da je mir med d'Annunzije in Italijo gotova reč. Pogodba je menda že sklenjena. Parlamentarna komisija iz Rima, ki je posetila Reko, je bila sprejeta z velikimi ceremonijami in takoj nato je bila odprta konferenca s pesnikom kapitanom.

Včeraj je bilo poročano, da d'Annunzio zahteva, da se priznanje svoje vlade na Reki kakor tudi priznanje ustave, ki je mehanika benečanskih naredb iz srednjega veka in najradikalnejših sovjetskih točk; dalje zahteva, da Italija popolnoma obljubi, da je popolnoma prazna.

Italijanska komisija je zagotovila d'Annunziju, da denarja se ne bo manjkalo in Italija tudi prizna njegovo vlado. Nato je d'Annunzio privolil v izpraznitve zasadenih jugoslovanskih otokov.

Trst, 7. dec. — "Mirovna pogajanja" med Italijo in d'Annunzije na Reki tečejo povolično. Vse kaže, da bo kmalu sklenjen "častni mir" med obema strankama.

NAGLA SODBA.

Goldsboro, N. C. — Preiskava proti zamorcem, obtoženim, da so umorili trgovca Hermana Jonesa, je hitro končala, a še hitreje bila izrečena sodba. Zamorca Harry Caldwell in Jesse Foster sta bila priznana krivim umoru prve vrste, zamorec George Persall, James Hill in Henry Williams pa umora druge vrste. Prva je sodnik takoj obsodil na električni stol, ostale tri zamorce pa vsakega na dvajset let ječe. Koncem obravnave je rekel sodnik, da bodo zdaj kmalu na vrsto prišli linčarji, ki so vodili napad na sodišče v prejšnji noči.

Dokler se je vrnila sodniška obravnava, je sodišče stražila milica z nasajenimi bajoneti. Kljub temu se je na zbirala velika ulična drhal, ki je napadla sodišče, da linča zamorce.

RUDARJI PODSUTI.

Quebec, Can. — V asbestnem rudniku pri Robertsonu se je dogodila podstoba, ko je delalo v rudniku osem rudarjev. Štirje rudarji so se rešili, štirje so pa ostali v rudniku. Rešilno moštvo je na delu, da reši podsute rudarje.

KAM JE IZGINILO ŽGANJE?

San Francisco, Cal. — Ko so carinski uradniki preiskali sode, v katerih bi moralo biti za \$54,000 žganja, namenjenega v Sanzaj, so pronašli, da je v sodih pobavna voda namesto žganja.

HIŠNI POSESTNIKI POSTAJAJO BOJEVITI.

NABIRATI SO PRIČELI DENAR ZA BOJ PROTI ORGANIZACIJI HIŠNIKOV.

Stranke bodo seveda morale plačati troške tega boja.

Chicago, Ill. — Med ljudske pljave spadajo tudi taki hišni posestniki, ki zahtevajo izredno visoko najemnino. To niso delavci, ki lastujejo svoje borne koče, ampak ljudje, ki lastujejo po več apartmentnih ali drugih hiš in jih oddajo strankam v najem po izredno visoki stanarini.

Kadar stranke godrnjajo, da je stanarina previsoka, tedaj hišni posestniki odlože odgovornost na hišnike. Ob taki priliki tarnajo posestniki, da hišniki prejemajo previsoko mezdo, pa porabijo preveč premoga pri kurjavi, preveč metelj, mila, cunj itd. pri snajenju hiše. Radi tudi pripovedujejo, da se hišniki vozijo v avtomobilih, ko morajo sami hoditi po hišo. Tako tudi jokajo, da so hišniki tudi organizirani in da so ustanovili samo zaradi tega svojo organizacijo, da si morajo ubogi hišni posestniki beliti nočindan svoje glave, kako bodo izhajali v težkih in hudih časih.

Hišni posestniki imajo tudi svojo organizacijo, ki ji ne pravijo, da je organizacija, ampak se imenuje le "Društvo hišnih posestnikov." Pred desetimi dnevi je ta organizacija obdržala zborovanje pod blagohotnim nadzorovanjem "Čikaške zemljišne borze." Hišni posestniki so odglasovali, da nalozijo izreden assessment, da tako dobe dve sto tisoč dolarjev, ki so potrebni za bojevanje proti hišnikom. Na tem zborovanju je bilo predloženih več načrtov, da se nalozijo javnost proti hišnikom. Učinke tega zborovanja je bilo že opaziti v velebizniškem časopisu, ki se je norčevalo iz hišnikov in hudobno dostavljalo, da hišniki zahtevajo, da se njih meza povzra za petdeset odstotkov.

Na tem zborovanju je posestnik J. W. Kahn predlagal, da se zniža stanarina, da tako pridobijo simpatije javnosti zase. Predlagatelj je slabo naletel, kajti obrzi njegovih tovaršev so se stemnili in so v krogu zakrčali, da iz te moke ne bo kruha. "Povikati moramo stanarino," so vpili posestniki, "ne pa znižati." Gospodje pač ne poznajo nobene šale, kadar gre za profit, še manj so pa pri volji poslušati take predloge za znižanje stanarine. Pokolaj je zdaj sledeči: Med tem ko hišni posestniki zbirajo denar za bojni sklad proti hišnikom in kujejo načrte za povziranje stanarine, hodijo njih podrepani okoli strank in jim priporočajo, da naj stranke izvršujejo hišniška dela, da lože uzeženo hišniško.

Sedanja pogodba med hišniki in posestniki poteče koncem tega leta. Hišniki zahtevajo mesečno od apartmanta, ki nosi mesečno šestdeset ali manj dolarjev, šest dolarjev. Od apartmentov, ki nosijo več stanarine, pa proporcionalno več mezde. Zahteva torej ni pretirana, kajti če hišni posestniki vleče na mesec šestdeset dolarjev od apartmanta, lahko plača šest dolarjev hišniku. Ako jih pa hišni posestnik noče plačati, pa lahko sam kuri in čisti apartment.

DO SPORAZUMA NI PRIŠLO.

Lynn, Mass. — Zastopniki Lynn Shoe Manufacturers' kompanije in zastopniki delavcev, ki delajo v tovarnah te kompanije, se niso sporazumeli glede nove pogodbe. Posledica tega nesporazuma bo, da ustavi petnajst tisoč delavcev delo.

VREME.

Chicago in okolice: V žetrek deloma oblačno. Severovzhodni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 44, najnižja 38. Sonce izide ob 7:05, zaide ob 4:19.

ARMADA BREZ-POSELNIH NA DELU.

STANOVANJSKI ODBORI IN ZADRUŽNE DELAVNICE.

100,000 brezposelnih delavcev je organiziralo direktno akcijo.

London, 7. dec. — Brezposelni delavci v Londonu, katerih je približno 100,000, so se naveličali čakati na pomoč od vlade in pričeli so se gibanje za samopomoč. Brezposelni so se organizirali za direktno akcijo. Okupirali so veliko število javnih poslopij, v katerih so se nastanile njihove družine, ki so brez stanovanj ali ki ne morejo plačevati stanarine.

Brezposelci so izvolili odbore, ki imajo nadzorovati stanovanja. Mnoga okupirana poslopja bodo služila tudi za delavnice in organizacijske prostore.

Organizacija brezposelnih ima v načrtu kooperativne delavnice, v katerih bodo brezposelci delali v zadrugi; opravljal bodo vsa potrebna dela, kot žagali drva za kurjavo, popravljali čevlje in obleke in druge stvari. Ustanovili bodo tudi svoje zadrugne prodajalnice, v katerih bodo na prodaj najpotrebnejše reči za njihove družine po kupnih cenah.

Med brezposelnimi vlada perfektna disciplina. Poučbene demonstracije se bodo nadaljevale, toda delavci se bodo izogibali spopadov s policijo.

HARDING SKLIČE IZREDNO ZASEDANJE.

Tako je spoznat iz njegovega razgovora s senatorji.

Washington, D. C. — Takoj po odprtju kongresnega zasedanja je senator Harding konfiriral z mnogimi senatorji o bodoči politiki njegove uprave. Pri teh konferencah je izrazil željo, da sedanjí kongres izvrši največ dela, da bo okoli 4. marca ugotovljena pot za sklicanje izrednega kongresnega zasedanja.

SLIKA IZ DANAŠNJE DRUŽBE.

Chicago, Ill. — Velebizniški dnevniki imajo navado, da berajo pred Božičem za revne družine. Da dobe več denarja, slikajo tužne slike iz današnje družbe, ki govore jasno kot beli dan, da je nekaj gnilega v današnjem gospodarskem redu. Tako sliko prinaša tudi "Daily News," ki jo tukaj podajamo na kratko:

Pred nekaj leti je dospel v Združene države mlad izseljenik iz Evrope a svojo mlado ženo. Naselil se je na zapadu na majhni farmi. Delal je noč in dan. Prišel mu je pešati vid zaradi trdega dela in nekega dne so mu prodali farmo, ker ni mogel plačati vknjiženega dolga.

Odpotoval je v mesto. Zdravniška pomoč je prišla propozno in izseljenik je oslepel. Zdal dela metlje, njegov zaslužek je pa tak, da bi se ustrašil človek, ki dobro vidi. Preživeti ima sebe, svojo ženo in tri otroke.

Ali je treba še boljšega dokaza, da je današnji gospodarski sistem gnil, če priden človek gara noč in dan, dokler ne izgubi skoraj svojega vida, predem pa popolnoma oslepi, mu prodajo njegovo farmo? Tako velebizniški listi vsaki nehoti povedo resnico, kadar beo izrabljajo v svoje reklamne svrhe, da živimo v človeški družbi, v kateri pridnost in treznost prav nič ne štejeta.

ALI PLES S SLADKORJEM ZOPET KMALU PRIČNE?

New York, N. Y. — Tukajšnje banke so ponudile sladkornim interesom na Kubi petdeset milijonov dolarjev posojila.

Posojilo je vezano na gotove posojila. Vlada mora izdati kubanske zadolžnice in s posojilom razpolaga poseben komite.

PROTI FARMJEM POSTOJI ZAROTA.

TAKO IZJAVLJA MARSH, RAVNATELJ LEGISLATIVNEGA FARMARKEGA NARODNEGA SVETA.

Industrijski in železniški magnat je odpuščajo delavce.

Chicago, Ill. — Ameriški farmarji so ravno tako potrpežljivi kot kmetje v Evropi. Goditi se jim mora že precej velika krivica, da prično protestirati. Benjamin Marsh, ravnatelj legislativnega "Farmarskega narodnega sveta," izjavlja, da postoji "kriminalna zarota," ki ima namen znižati cene farmarskim produktom. On trdi, da bo še veliko bank bankrotiralo in delavci bodo ravno tako trpeli kot farmarji, ako kongres ne podvzame korakov, da zatrti to zaroto.

"Kriminalna zarota je postala mogoča, da se poženejo farmarskim produktom cene dol, ker so bile železnice vrnjene igralcem s delnicami v Wall Streetu in ker federalni rezervni sistem zdaj kontrolirajo veliki roparski finančni interesi," je rekel mr. Marsh.

"Finančni interesi — 23,000 oseb izmed 105,000,000 oseb — so se odločili, da starejo ravno tako farmarje kot delavce."

Marsh je nadaljeval, če se hoče pomagati za sile in zdaj, tedaj je treba organizirati korporacijo Združenih držav, ki pa mora biti pod kontrolo zastopnikov farmarjev, delavcev in železniških organizacij. Nikakor pa ne sme v nji biti zastopnikov mlinarstva in žitnega trsta.

Washington, D. C. — William M. Johnstone, predsednik "Mednarodne organizacije strojnikov," izjavlja, da železniške družbe odpuščajo delavce križem Združenih držav in oddajajo dela privatnim pogodbenikom, kar bo pomnožilo troške.

Johnstone pravi, da železniške kompanije to uganjajo iz dveh vzrokov: Prvič, zloniti hočejo za vsako ceno uporni duh železničarjev; drugič, železniškim družbam je vseeno, kako visoki so obratni troški, ker Esch-Cummingsova železniška predloga garantira šest od sto profita ne glede na visokost stroškov.

Sacramento, Cal. — Southern Pacific železniška družba naznaja, da je odslavila pet sto delavcev v svojih delavnicah. Kompanija se izgovarja, da je nastala stagnacija v železniškem prometu.

ŽGANJARSKI ŠKANDEL V NEW YORKU.

Korporacijski advokat obtožen korupcijskega čina.

New York, N. Y. — Tukaj so aretirali Josephus A. Soloveja, pomožnega korporacijskega advokata na obtožbo, da je hotel podkupiti s pet sto dolarji prohibicijskega agenta.

Obtožnica pravi, da je dal agentu Frank Siebu denar, da vpliva nanj v zadevi brooklynskih meštarijev Albert in Benjamin Rossa, ki sta obtožena zarote, da kršita Volsteadov prohibicijski zakon. V ta namen sta rabila ponarejen pečat Charles R. D. O'Connorja, državnega prohibicijskega ravnatelja, da sta ga pritisnila na ponarejena dovoljenja.

WILSONOVA POSLANICA.

Washington, D. C. — Včeraj je bila v kongresu prečitana predsednikova poslanica. Wilson priporoča revizijo davčnih zakonov, posebno dohodninskega in nadprofita davka, neodvisnost Filipinov, posojilo Armeniji, varčevanje z izdatki, vladno nadzorstvo korporacij in šolanje pohabljenih vojakov na vladne stroške. Dalje priporoča, da "naj ima Amerika vero v ves svet," toda z niti eno besedo ne omenja mirovne pogodbe in tigo narodov.

MIROVNO GIBANJE MED ANGLIJO IN IRLI.

ŠEST MESTNIH SVETOVALCEV ARETIRANIH V DUBLINU.

Delavski voditelj Henderson je posredovalec med angleško vlado in sinfajnovci.

Dublin, 7. dec. — Pomožni vojaški policisti so večer popoldne invadirali mestno hišo in aretirali šest mestnih svetovalecev. Policija je udrla v poslopje ravno ob času, ko se je vršila mesečna seja mestnega sveta, ki je v pretežni večini sinfajnovski. Na dnevnem redu je bila razprava o premirju s Anglijo, toda policija je pretrgala razpravo in razbila sejo.

London, 7. dec. — Arthur Henderson, znani delavski voditelj in poslanec delavske stranke v parlamentu, se je večer vrnil iz Irske, kjer je preiskoval položaj Hendersona prvi, da je ravno sedaj situacija zelo ugodna za mir in angleška vlada lahko računa na pomoč katoliške duhovščine.

Kolkor je znano, je imel Henderson posebno nalogo od Lloydja Georgea, da poišče na Irskem kako stoji stvari za premirje. London je poln govoric, da se že vrše tajna pogajanja med zastopniki Lloydja Georgea in zmernimi irskimi elementi. Sinfajnovski voditelji pa ne dajejo dosti upanja za hiter mir. Po njihovih izjavah je premirje mogoče le tedaj, ako Anglija popolnoma izprazni Irsko, izpusti iz ječ vse irske politične jetnike in dovoli svobodno zborovanje sinfajnovske skupščine oziroma irskega parlamenta, v katerem so lahko zastopani tudi Ulsterci (protestantje iz severne Irske). Skupščina bo potem vodila mirovna pogajanja. V slučaju, da je poravnanje nemogoče, se premirje pretrga v štirindvajsetih urah.

Razni delavski voditelji v Londonu priznavajo, da njihovi delegatje na Irskem posredujejo za mir. Lloyd George je bil večer v nižji zbornici direktno vprašan, če je res storil kakšne tajne korake za dosego miru s Iro, toda George se je zvito izognil odgovoru rekoč, da je pripravljen razpravljati o miru z osebami, ki imajo oblast do takega razpravljanja. Dalje je rekel, da še ni odgovoril O'Flanaganu na njegovo brzojavko — ki zahteva mirovne pogoje od Anglije — ker hoče prej vedeti v čigavem interesu govori O'Flanagan.

London, 7. dec. — Časopis so danes zopet naznanili, da je angleška policija zaplenila nove irske dokumente, ki razkrivajo nakupovanje velike zaloge orožja in streliva. Listine so bile najdene pri vlovu v sinfajnovske prostore v Seaforthu. Aretiranih je bilo več oseb in med njimi tudi dve dekletki, ki se nosita precej gospodsko. Ena je učiteljica, druga pa trgovka pomočnica.

Cork, Irska, 7. dec. — Sedem vodilnih sinfajnovcev je bilo danes deportiranih iz Irske. V Charlevillu so bili izgreli in neki angleški častnik je bil smrtno ranjen. V Ballyshannonu so črnorjavci ubili nekega civilista.

NEUMNOST, KDAJ IZGINES IZMED LJUDI?

Chicago, Ill. — Pojavila se je neka gđ. Mabel Field, ki izdeluje slike, kakoršne so izdelovali egiptovski umetniki pred tri ali štiri tisoč leti, ker ji tako narekuje neki "duh."

Komaj so velebizniški listi razbotali tole vest v svet, takoj so se našli ljudje, ki seveda "verjamejo" v duhove ali se pa jezili zdaj brusijo svoje jezike o velikem "čudu."

Človek res ne ve, ali bi se bolj smejal nad bedaki, ki verjamejo v duhove ali se pa jezili nad navdanci, ki ljudsko nevedo in zaostalost izrabljajo v svojo korist.

RUDARJI SE NE BODO PODALI.

VSA ORGANIZACIJA BO PODPIRALA RUDARJE V ZAPADNI VIRGINIJI IN ALABAMI.

Premogovniški podjetniki hočejo za vsako ceno uničiti organizacijo.

Indianapolis, Ind. — Kdor ni slep, lahko vidi, da so premogovniški podjetniki združili vse svoje moči, da preprečijo organizacijo rudarjev v Alabami in Zapadni Virginiji. Podjetniki se zavedajo, če izidejo zmagoviti iz tega boja, da lahko kasneje kje drugje poskusijo svojo areto. To pojasnjuje, zakaj je odpor podjetnikov v teh dveh državah tako trdovraten in silen. V zapadni Virginiji so najemniki v službi premogovniških podjetnikov izvršili številne napade na organizirane rudarje s orožjem, da governor odpolje milico ali pa prosi za svobodno vojaško pomoč. V Zapadni Virginiji imajo državno policijo ali takozvane "črne konseke", o katerih vede velebizniški dnevniki povedati toliko dobrega, kakor britska vlada o svojih črnorjavcih na Irskem. Kljub temu, da je bila državna policija že sedaj odredjena v stavkovni teritoriji, niso najemniki odnehali s napadi na organizirane rudarje. Taki napadi so bili izvršeni vprav prod kratkem in posledica teh napadov je bila, da je bilo tje odredjeno zvezno vojsko.

V Alabami je bila odredjena milica v stavkovni okraj takoj po nemirih, ki so jih provocirali najemniki v službi premogovniških podjetnikov.

Samoposbi se razume, da rudarjem v drugih državah ni vseeno, kako ravna s njihovimi tovarni v Zapadni Virginiji in Alabami. Razumeli so, če svojim bratom v teh državah ne dajo gnotne in moralne pomoči, da morajo podlež dobro organizirani podjetniki premoči. To poudarja premogovniških podjetnikov v omenjenih državah je sbrudilo tudi eksekutivno rudarske organizacije U. M. W. of A., da je sprejela resolucijo, v kateri kareka, da bodo vsi člani rudarske organizacije podpirali gnotno in moralno svoje brate v Zapadni Virginiji in Alabami.

Rezolucija poudarja, da je boj v obeh državah zelo važen in konstatira, da so bili rudarji v okraju Minga, W. Va., izprti, ker so izrekli željo, da se hočejo organizirati in da se mora med njimi in podjetniki skleniti pogodba o medzi in delovnih razmerah.

Glede Alabame pravi resolucija, da rudarji živo v takih razmerah kot ljudstvo v Armeniji in da so armenski življenske razmere pretresle ves svet.

Končno resolucija konstatira, da governerja nista storila svoje dolžnosti pri obrambi pravice državljanov in eksekutiva pravi, da se bo ta boj nadaljeval do konca.

RESTAVRATERJI IN HOTELIRJI NARAJA OREBEN.

St. Louis, Mo. — Hotelirji in restavratirji so pričeli s bojem proti organiziranim kuharjem in natakarjem. Združeni restavratirji in hotelirji hočejo za vsako ceno odpraviti organizacijo kuharjev in natakarjev. Ta svoj namen nameravajo izvršiti na ta način, da odklonijo podpisati novo pogodbo.

NA POGORIŠČU JE BILO NAJDEMO TRUPLO.

Muncie, Ind. — V podrtinah farmarske hiše, ki je pogorela do tal, so našli tako običajno mrtvo truplo, da celo mrtvaški oglednik v Blackfordu ni mogel dognati spola ponorečene osebe.

V hiši je stanoval neki William Fraser, ločen od svoje žene. Fraserja so pred nekaj dnevi še videli živega, kakor je izginil. Njegova žena živi blizu Andersona.

Inozemstvo.

Anglija in Italija podpisata
trgovski pakt z Rusijo.

Pariz, 7. dec. — Anglija in Italija sta se sporazumeli glede vpostavljanja trgovskih stikov z Rusijo in trgovska pogodba s sovjeti bo podpisana v nekaj dnevih. Pogodba ustanovi status trgovske trgovarice. Obe državi sta se tudi sporazumeli, da se vprašanje dolgov stare Rusije odloži na poznejši čas.

Konstantin odpotuje na Grško še
ta teden.

Lucerne, Švica, 7. dec. — Bivši grški kralj Konstantin odpotuje še ta teden nazaj na Grško. V Brindisi se ukrepa na trgovsko ladjo v petek ali soboto.

Carigrad, 6. dec. — Grška kraljica ima tudi tukaj svoje odmeve. V zavestnih krogih se govori, da Grška izkupi Smirno, Tracijo in Makedonijo in da se iz teh del ustanovi nova neodvisna država Bizantinija. Grški patrijarh je večeraj sklical izredno sejo svetega sinoda in potem je poslal brzojavko Konstantinu, proseč ga, naj ne postavlja Grške v nevarnost in da se naj odpove prestolu.

Atene, 7. dec. — Poročila o izidu plebiscita pokazuje veliko večino za bivšega kralja Konstantina. Računa se, da bo imel pol milijona glasov večine. Svoji so bile tukaj divje kraljevaške demonstracije. Venezelisti, ki so se zbal napadov na svoja življenja in imetje, so pribežali v inozemska poslanstva, proseči zaščite.

Kmalu bosta dve ligi narodov.

Ženeva, Švica, 7. dec. — Vprašanje, kdaj bodo sledile druge južnoameriške republike Argentini in obrnile hrbet ligi narodov, se morda reši v par dneh. Južni in centralni Ameriki se mogoče pridruži tudi Kanada. Med delegati vlada velika nezadovoljnost in v privatnih razgovorih je ališati mnenje, da se Argentina z ostalimi južno in srednjeameriškimi državami ter s Kanado pridruži Združenim državam, ki ustanove novo zvezo držav kakor je novozvoljeni ameriški predsednik Harding že omenil. Iz tega sledi, da bosta kmalu dve ligi, ameriška in evropska; v zadnji ostane Japonska, če bo videla kaj koristi zase.

Dejstvo, da je skupina zavezniških držav kratkoma zafrnila

Začimbe, selišča in najraznovrstnejša

DOMAČA ZDRAVILA
katera priporoča magr. Kneipp,
imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PERDIR

P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

FRENCH LINE

FRANCOŠKA ORTA
"COMPAGNIE GENERALE
TRANSATLANTIQUE".

Naravnost v Hamburg. Parnik
Niagara odpluje v sredo jan. 6,
1921.

Kabine in tretji razred na razpolago.

Za ceno listka in druge oglasite se pri domačem zastopniku.

DR. JOS. V. GRAHEK
ZDRAVNIK

Uradne ure so: 10:00 zjutraj
do 2:30 popoldne.

843 E. Ohio Street
Telefon Cedar 2388

N. S. PITTSBURGH, PA.

Edini starokrajaki
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

Dr. M. Milojevič
preja vojaški zdravnik in večletni zdravnik delalne bolnišnice v Gradcu na Štajerskem.

417 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

Kanado glede 10. člena in hladno
odgovorila Argentini "pa zadržava ostani" na njen izstop, dokazuje, da je evropska koalicija že vesela, če se more iznebiti ameriških držav.

Vse kaže, da je ententa zato odločila spremembe 10. člena za eno leto, ker misli na nove vojne v Mali Aziji in proti Rusiji in noče imeti vezanih rok.

Finska ratificirala pogodbo s
Rusijo.

Helsingfors, Finska, 6. dec. — Finska zbornica je odobrila mirovno pogodbo s sovjetsko Rusijo.

JAVNA ZAHVALA.

Slavonic Immigrant Bank,
New York, N. Y.

Cenjeni gospodje:—

Zelo sem Vam hvaležen za Vaš trud in pošteno poslužbo. Prejel sem prejemno potrdilo od din. 39,188, katere sem po Vam poslal v Zemljoradniško Banko. Vaše delo je priporočila vredno in vsak kdor želi biti dobro postrežen naj se z zaupanjem obrne na Slavonic Immigrant Bank v New York. Nobeden naj se ne pusti zavesti po kakih židovskih bankirjih, ampak naj se obrne na našo edino slovansko ustanovo take vrste v Ameriki, kjer bo na svoje zadovoljstvo po bratovsko poslužen. Vaš

V. Vojadinovič,
Livingston, Mont., P. O. box
410, dne 20. nov. 1920.

(Adv. Dec. 8)

PRODA SE HIŠA

akoro nova z dvema stavbišči (lotami) po zelo nizki ceni, hlev za tri krave, kokošnjak, svinjak za dva prašiča, dobra pitna voda, le 15 minut peš hoda do treh rudnikov, vse je v dobrem stanju. Ako katerega veseli vrtnarstvo in poleg hoditi tudi na delo v rudnik, je to zelo pripravno. Tu je veliko kpmpanijske zemlje, katere lahko zase obdelate zastoj. Potem so pa še različne farne v se naokrog, ki se dobe za majhen denar v najem. Za nadaljša pojasnila in ceno obrnite se na lastnika: Joe Vidie, P. O. Box 51, Trommald, Minn.

KAKO SE UČITI ANGLEŠKO.

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note book) in Angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vsako neznano besedo poiščite v besednjaku, kako se izgovori in kaj pomeni; zapišite neznane besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V par mesecih boste imeli lep zaklad angleških besed, katerih bi ne dali za sto tisoč dolarjev. Jesenaki in zimski večeri so kot nalašč za učenje. Vsaka slovenska hiša bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeči naslov:

Dr. F. J. KERN,
6202 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Cena besednjaku je \$5 s poštno vred. Istotam lahko naročite za \$1.25 Zornanove pesmi, ki vam bodo ugažale.

Severna zdravila ydrznilajo
vzravje v družinah.

Moč Severov Alimuh se soto 1921 je
lahko. Rešite ga pri svojim lekarju. Ne
otane nič. Če ga ne dobita, nam pišite in
prilagate se že poštna znamka.

Varujte svoje otroke
pred vzemirajočim simskom kašljem s
tem, da imate v hiši vedno

SEVERA'S
Cough Balsam

(To je Severov Balsam za grlo). Povzroči naglo odzgod, da se dihanje laže in
zavzame la preprosti razvoj komplikacij.
V dveh mesci, da in 60c.

Navadni kašelj, ki ni takoj u-
stavljen, lah-
ko povzroči resno bolezen, toda

SEVERA'S
COLD AND GRIP TABLETS

(Severovi Tableti proti prehladu in gripu)
so zasnovani za odzgod pri prehladu v
kratkem času, odvzame resne posledice in
prepreči gripo ali influenco. Po vsaki
lekarici. Cena 50c.

W. E. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NA PRODAJI

Valed selitve prodam
DVE HIŠI

novo zgrajeni oziroma stari leto
in pol. Opremljeni popolnoma
moderno s plinom in električno
razsvetljavo in vodo. Vsaki hiši
sta po dva stanovanja in klet.
Obe sta oddaljeni le pol bloka od
Grand Ave., na Marmora ave.,
prej 59. cesta.

Cena za vsako je po \$5100.00,
tako je plačati \$1500. v gotovini,
ostalo pa na lahke mesečne obro-
ke. Oglasite se osebno ali pa piši-
te lastniku na naslov: Frank
Hren, 2225 N. Marmora Ave.,
Chicago, Ill.

CUNARD LINE

V 9 DNEH

v Hamburg in Passau
mimo Anglije.

Aquitania.....Dec. 14

Cena za tretji razred:

V Hamburg.....\$125.00

V Passau.....\$129.80

in vojnega davka \$5.00 vsi.

Oglasite se pri bližnjem
Cunard agentu.

GRAMOFONI NA ROG \$45.00

ki so najglasnejši, Slovincem in Hrvatoma najpriljubljenejši.
Narečilo do 31. decembra 1920 dam tudi šest najboljših plošč zastoj.
Te vrste gramofone morete samo pri meni naročiti. V zalogi imam tudi
gramofone brez rogov in ceno je različna od \$25.00 do \$250.00, nadalje
imam stenske ure "KUKAVICE", ki stanejo od \$25.00 do \$90.00, 14-
karatne, zlate lopne ure od \$35.00 do \$250.00, pozlačene ure od \$15.00
do \$50.00, nadalje 14 k. iz surovega zlata delane verižice in priveseke,
medaljončke; stanejo od \$5.00 do \$100.00. Imam tudi raznovrstno drugo
zlatino v zalogi, ter zlata peresa za pisanje itd. Vsako naročilo po-
šljem na deset dnevno poskušajo; ako vam ni všeč, se vam denar vrne
ali pa blago premenja. S tem si lahko prihranite od 25% do 50%, ker
imam le male stroške, ker stanujem na deželi, sem v zvezi s tovarnami,
in ker ne pošiljam nobenih osovok, kateri so zelo dragi. Imam tudi
najbolje King's britve od \$5.00 do \$7.50 in se pošiljajo na 30-dnevno
poskušajo. — V obilo naročil se vam priporoča vaš rojak:

MIHAEL KRATNE
Davis, W. Va.

CUNARD LINE

PARNIK "PANNONIA"

odpluje dne 22. januarja

V DUBROVNIK IN TRST

Cena tretjem razredu je.....\$125.00

in \$5 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

CUNARD LINE

PARNIK "CARONIA"

20.000 tonelat

Odpluje dne 15. januarja.

V TRST MIMO NAPULJA.

Cena tretjem razredu je.....\$104.50

in \$5 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

CUNARD LINE

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE ODPLUJE!

Parnik S. S. SAXONIA, 14,300 ton, Jan. 18.

Cena kabine \$150.00 in \$5.00 vojni davek.
Cena v tretjem razredu \$125.00 in \$5.00 vojni davek.

Največji parniki naravnost v Hamburg.

Cena v tretjem razredu za Odesburg via Hamburg je \$129.20
in \$5.00 vojni davek.

Zastopnik te družbe je v vašem mestu ali prav blizu tam.

CUNARD ANCHOR LINE

PARNIK S. S. CALABRIA

ODPLUJE DNE 22. DEC. V

DUBROVNIK IN TRST

Cene tretjemu razredu so:

DUBROVNIK.....\$125.00

TRST.....\$115.00

in \$5.00 vojni davek.

V vašem mestu je zastopnik Cunard Anchor
družbe. Pojdite k njemu po navdila.

TEKOM TREH TEDNOV

se izplačujejo denarne pošiljke v staro domovino poslano po

SLAVONIC IMMIGRANT BANK,

ki je pod neposredno kontrolo bančnega ministarstva države New York.

Kdor z našim posredovanjem pošlje denar svojem v staro domovino ga
izplačamo naslovniku v teku treh tednov. Po nam poslani denar se izplačuje
v nakazanem znesku brez kakšnega odbitka za kakršnekoli stroške. Obstoje
sicer Banke ki računajo stroške za pošiljanje pošiljalecu in prejemniku, a mi ne
računamo nobenih stroškov za to. Cene, ki Vam jih nudimo v jugoslovanskih
kronah ali dinarjih izplačujemo v celoti in ne računamo za to nobenih stroš-
kov.

Naša Banka je Državna Banka s vplačanim kapitalom od 100.000.00 dol-
larjev in vplačanim rezervnim fondom od 30.000.00 dol. in ta cel kapital in re-
zervni fond je poroštvo za gotovo in točno izplačilo poslanega denarja v star-
em kraju v teku treh tednov. Vsa izplačevanja denarja v Jugoslaviji nad-
zoruje osebno naš tam nahajajoči se glavni blagajnik g. Pavlovič.

Razun najhitrejšega in najtočnejšega pošiljanja denarja prodajamo

PREVOZNE LISTKE ZA VSE PARNIKE

preko Atlantskega oceana, Sredozemskega morja. Neposredni smo zastopniki
vseh parniških društev in pri nas lahko dobite najboljši prostor na parniku,
ako nam to za časa naznanite.

Dobivamo potnike iz starega kraja v Ameriko in vam dajemo vsa navodi-
la za to brezplačno.

Pripravljamo potnikom pase (potna dovoljenja) za stari kraj in poma-
gamo dobiti vse druge k temu potrebne spise.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street, New York, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na
Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bolgarsko in Rumunsko.
Jamčimo za vse poslani denar, enake kot pred vojno, da bode
hitro in točno izplačan.

Prodajamo listkarte na vse linije.
Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 6.30.

KASPAR STATE BANK
1800 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital vloge in
probitih maks
blizu \$12,000,000.

"ČUDODELNİK" ARBITRAN ZARADI PRODAJE ŽGANJA.

Njegova metoda za zdravljenje ljudi je bila res čudna.

Hammond, Ind. — Policija je aretirala dr. Andrej Vidkowskega zaradi prodaje žganja, ki je med svojimi rojaki zdravlil bolnike na "čudodelni" način. Policija je pri hišni preiskavi našla njegovo najmlajšo hčer v postelji z nekim paraliziranim bolnikom. Ko ga je policija vprašala, kaj to pomeni, je "doktor" odgovoril, da bolnik odraži, ako se poleg njega vleče druga zdrava oseba, ker bolezen zapusti bolnega človeka, pa gre v zdravega, kateremu ne more škodovati.

Paralizirani bolnik je bil zavrt v bato, ki je bila namočena v neko smrdljivo tekočino, da je bil bolnik prepričan, kako bolezen zapusti njegovo telo.

Včasih se je učeni (?) "doktor" poslužil tudi pav, da so nase "vzeli" bolezen. Bolnika je položil s psom v posteljo, da preide bolezen iz bolnika v psa.

"Doktor" je užival med svojimi rojaki velik ugled, kajti o njegovem "čudodelnem" zdravljenju so krožile najrazličnejše pravilice, katere je ljudstvo vzelo za čisto in zlato resnico. Poleg je "doktor" prodajal čudodelne kapljice, za katere so se ljudje kar tepli, ker je bilo v njih precej alkohola.

VELIKA NESGODA NA ŽELEZNIŠKEM KRIŽISOV.

Muskogee, Okla. — Blizu Onape, Okla., je brzovlak zadel avtomobil na križišču, v katerem je bilo sedem oseb. Šest oseb je obledelo mrtvih na mestu, 16-letni deček je pa zadobil tako težke poškodbe, da zdravilci dvomijo, da okreva.

BITKA MED TIHOTAPCI IN OBLASTVENIMI ORGANI.

Lexington, Ky. — V južnem delu okraja Bell je prišlo do bitke med trideset tihotapki žganjekuharji in štirinajst sodnijski-

NA PRODAJ IMAM

— V starem kraju lepo posestvo z vsemi gospodarskimi poslopi, dva vinograda, izvrstno dobro njive, tudi loze in stelnike. Vse to prodam, ker mislim ostati v Ameriki in ker imam tudi tukaj svoje lepo posestvo, ter družino izvzemši enega sina, kateri živi tam pri starem očetu in materi, katerega nameravam dobiti sem v Ameriko k sebi. Ako katerega vesel, še posebno onih, ki nameravajo iti v domovino in se tam naseliti, je tu zelo dobra prilika. Pišite za vsa pojasnila in za kupno ceno meni lastniku na tale naslov: John M. Stonich, P. O. Pinion, Colorado.

mi uradniki. Okraj se nahaja blizu meje.

Bitka se je vršila v gorovju in colinske uradnike sta vodila prohibicionisti uradnika Steve Cornett in Charles Windfrey. Ujetih je bilo devet žganjekuharjev, drugi so pa ušli v gorovje.

SVOJI K SVOJIM!

RAZPRODAJA ČEVLJEV SE VEŠI OD 11. DEC. DO 25. DEC. PRODANI SE BO DO MOŠKI IN MLADENŠKI ČEVLI PO ZELO KNIŽANI CENI IN SIČER PO (nakupni ceni). Če tudi ne kupite nič vseeno pridite pa si oglejte predno boste druge kupili. Blago je izvrstno sveže in dobro. Se vam priporočam.

MIKE PENCIL'S SHOE STORE RINGO, KANSAS.

PRISILJEVANJE V AMERIKO PREPOVEDANO

Ameriški konsulat v Evropi ne bodo imeli pravice izdajati dovoljenja v Ameriko po 4. marcu, 1921.

Kdor hoče dobiti svojca v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starostnem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konsulata pred 4. marcem, 1921.

MATIJA SKENDER,
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
6227 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Šifkarta iz Trsta v New York stane \$85.00.

GRAMOFONSKÉ PLOSCE

Velika zaloge or in slatinske
Wm. Sitter Co.
5895 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

ROJAKOM IN NAROČNIKOM

v državi Minnesota, Michigan in Wisconsin naznanjam, da jih bo obiskal naš zastopnik John Fendle. Priporočamo ga za nabiranje naročnikov in oglasov. Upravitelj.

KJE JE

Alojz Sešina? Uljudno prosim cenjene rojake, da mi sporoče njegov naslov, ako bo pa sam čital ta oglas, naj se mi nemudoma prijavi na naslov: Richard Spachek, 541 Cherry Street, Kansas City, Mo. (Adv. Dec.)

IRON MOUNTAIN

Industrijsko kreditno društvo severnega dela države Michigan. "FORD BODY PLANT", Fordova tovarna, katere se sedaj gradi bo končana meseca septembra druge leto, v kateri bodo delalo 2,500 delavcev. Nameravana \$2,000,000 "Furnace and Chemical Plant" — tovarna za izdelovanje kemičnih stvari — bode vposlila 450 delavcev. "Von Platen" — Fox Lumber Mills, katere se sedaj dela in je vposljenih okrog 250 ljudi. Železni rudniki, v katerih je vposljenih nad 750 rudarjev, in druge industrije kot General Motor Co. & Dodge Brothers, so imeli svoje zemljemere tukaj.

FERNDAL

Iron Mountainki prijazni in priljubljeni kraj je kjer se sedaj prodajajo

Stavbišča (Lote).

Stavbišča polne mere 50x110. 60 čevljev ulice in 16 čevljev stranske ulice (Alleys).

FERNDAL je ravno ob Fordovi tovarni — Von Platen — Fox Mills tovarni, ob nameravani \$2,000,000 Furnace & Chemical Plant tovarni. Stavbišča (lote) so v ravni legi-nobenega izravnavanja ne potrebujejo, so na visokem in suhem kraju. Ni kamenja, ne grmovja — skoro sama detelja ni močvirja.

Kupite si stavbišča (lote) sedaj predno pritise veliki naval na spomlad.

Ako vam ni mogoče priti osebno si ogledati naš prostor, tedaj nam pišite in mi bomo izbrali izvrstno stavbišče za vas. Prodaja se tudi na lahke obroke.

Priljubljenost se Iron Mountainki prosperiteta.

WILLIAM G. KRUSE & COMPANY,

Real Estate—Investments.

Iron Mountain, Michigan. Priporočila daje First National Bank. 25,00 prebivalcev bo tukaj v enem letu.

VOJNA JE PRENEHALA!

HENRY C. ZARO, BANKIR,

naznanja vsem rojakom, da je vojna z Italijo končana.

PROGLAŠEN JE MIR, DALMACIJA JE REŠENA.

POMAGAJTE DOMOVINI!

Kupujte jugoslovanske dinarje — krone, dokler so še po nizki ceni, ker za vsak dolar vložen v ta dinar prinese deset.

V Jugoslaviji je sedaj mir. Jugoslavija je postala velika in močna država, ki se da primerjati s vsako evropsko silo, torej ni poviša, kakaj bi njen denar ne imel dobre vrednosti. Vaš hrvatski bankir Zaro, vam da po najnižji ceni denar in jamstvo za vloge.

HITITE Z DOBIVANJEM SVOJIN SORODNIKOV V ZDR. DRAVE.

Val, ki želite dobiti svojca v Ameriko, je skrajni čas, da hitite s tem, ker pred parlamentom je zakon, ki ima namen sabranosti izdajanje dovoljenja za dohod v Ameriko in za vsako naseljevanje sploh. Ta zakon bo nedvomno kmalu sprejet in stopi takoj v veljavo. Ravno radi tega hitite. Bankir H. C. Zaro je odprl nalašč radi tega svoj urad v Zagrebu, Gajeva ulica 47 III., kjer ima upošlenih veliko število uradnikov, da točnejše in hitreje odpravljajo potnike, predno stopi ta zakon v veljavo. On vam daje pisano jamstvo za dobavo svojcev, ali pa da se vam vrne denar ako, oseba ne pride sem.

Dajejo se brezplačna navodila in nasveti za vse karkoli potrebujete; samo pišite in upravlja te vašega hrvatskega od države pooblaščenega bankirja.

HENRY C. ZARO,

39 COOPER SQUARE,
NEW YORK, N. Y.

Ali ste izvršili? svojo dolžnost?

Ali ste že kaj pomagali našim trpečim sorodnikom v domovini?

Ako ste, tedaj nikar ne pozabite jim še nadalje kaj poslati.

Nepozabite

da pri nas ni bil še nihče prevaran. Naša potreba je vedno med najboljšimi. Pri pošiljanju vašega denarja se vedno poslužite naše trdke. Vam gotovo ne bode nikdar žal, ker naše cene so najnižje in izplačamo v domovini v najkrajšem času, kar vam tudi dokažemo s potrdilnim podpisom prejemnika.

Prejemamo denar tudi na hranilne vloge in plačamo po 4% obresti.

Prejemamo denar tudi na hranilne vloge našim potnikom preskrbimo vse potrebne listine (pose) za potovanje in uredimo vse BREZPLAČNO.

Vam preskrbimo svojce iz starega kraja hitro in gotovo, ter opravljamo vse javne posle in notarska dela.

Za vsako potrebo pridite osebno ali pa pišite na:

IVAN NEMETH, predsednik.

10 E. 22nd Str. NEW YORK, N. Y. 1897 Second Ave.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Imenje: 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2887-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESEK.

Predsednik: Vlasnik Calkins, predsednik: Anton Strick, Box 140, Cressburg, Pa. gl. tajnik: Math Turk, tajnik: hrvatski: obdela: Paul Burger, sekretar: gl. tajnik: Frank S. Tvecher, upravitelj: gl. tajnik: Filip Gosh.

POROTNI ODESEK.

John Underwood, predsednik, 400 Nap St., Springfield, Ill. Marth Schumacher, Box 275, Burlington, Ohio. Jos. Radich, Box 425, Salinas, Pa. Frank Semak, 5000 Frances Ave., Cleveland, Ohio. John Ercan, 1040 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODESEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Burger, predsednik, 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolph Fichter, Box 425, Springfield, Pa. Aden Radich, Box 75, White Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Eder, Box 104, Green, Kans. za jugoslov. Leo Kuhn, Box 245, Gilbert, Minn. za slovenske.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovich, predsednik, 18217 Waterloo Rd., Collierville, Ohio. Jakob Anghel, 418 Pierce St., Evleth, Minn.

Tiskovni odbor.

Vlasnik Calkins, John Underwood in Matt Petrovich.

Zdravstveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Abt, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trill, Box 161, Lawrence, Pa.

John Green, 245 Baginwood, Detroit, Mich. Jos. Bink, 1101 E. 62 St., Cleveland, Ohio. Mary Udrich, 1900 So. Rankin Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kohn, 2887-89 So. Lawndale Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": John Zverovich.

POSREJ — Korespondenca s gl. uredniki, ki delajo v glavnem gradu, od vseh tabele VSA PISMA, ki se nanašajo na posli gl. predsednika se pošiljajo Predsedniku S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NALOŽI: Bolniška tajništvo S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STAVBI, ki se pošiljajo gl. izvrševalnemu odboru in pošiljajo se na: Vse ZADEVE V SVETI S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede posiljevanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo M. Petrovich, predsednik nadzornega odbora, 418 Pierce St., Evleth, Minn.

Vsi prisilni vsi gl. posiljevalci so naj pošiljajo na: John Underwood, 400 Nap Street, Springfield, Ill.

Vse pritožbe proti uradništvu glavnice so naj pošiljajo na: Vlasnik Calkins, S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namena, spisi, naročila in spisi vsi, kar so v zvezi s glavnico, naj se pošiljajo na: Vlasnik Calkins, 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SREČNE IN VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

lahko napravite svojcem v domovini, ako jim pošljete primerno vrsto denarja, ki naj jim bo v pomoč in podporo na prihodnje božične praznike. Vsak rojak je dolžan to izvršiti, ker krona se sedaj tako poceni, kot le niholi prej. Vsekoli jih pošlje lahko točno in hitro po dnevem kursu, navadnim ali po brzovoznim potom, samo obrnite se do našega bankirja.

\$

EMIL KISS BANKER

123 Second Avenue, New York

\$

ki vam daje dragoceno vašo pomoč tudi se druge banke po vsej državi pošiljajo denarje v domovino. Če želite dobiti svojca in domovino, obrnite se na nas. Preden jame parobrodne tuzne listine vseh let in potovanja je točno, solidna in najcenejša. Nila se lahko izplačajo v vsaki državi, obrnite se vsoj da naše trdke, kar ona opravlja vse posle hitro in v popolni zadovoljstvu vsakega, ki se obrne do nas. Val nasveti se dajo brezplačno, hitro in v materinščem jeziku.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak akula postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in sakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušenim in premožnim trdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neuteemeljene obljube, je vliko vprašanje.

Naše denarne posiljatev se sedanjí čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmerah v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

Cenjenim Slovencem in Hrvatom

oziroma vsem Jugoslovanom v La Salle in okolici naznanjam, da sem se preselil in odprl večjo krojaško obrt na 925 First Street, La Salle, Ill. Upajoč da bom zadovoljil vse moje odjemalce in vse, ki bodo naročili obleke ali suknje pri meni, sem sedaj tiskal cene za 25 do 50 odstotkov. Torej rojaki ne pozabite ta ugodno priliko. Jas izdelujem nove in popravljam tudi stare obleke. Se priporočam

JOHN ERMENC, krojač,

(Tel. 172)

925 — 1st Street, La Salle, Ill.

Za božične praznike.

Božični prazniki se bližajo. V tem času hote ali ne hote bolj pogosto mislimo na svoje ljudi onkraj oceana.

POTOVANJE V STARI KRAJ. Ako ste namenjeni potovati v stari kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas, da se odločite za odhod in si preskrbite parnik in drago. Za ta slučaj vam naša trdka nudi točno in pošteno postrežbo. Najboljše prilike na raspolago so:

PARNIKI ZA TRST: 10. nov. Pannonia, — 18. nov. Belvedere, — 8. dec. Argentina in 22. dec. President Wilson. To so vsi parniki, ki gredo direktno na Trst. (Ako pa hočete iti na Genovo in potem s vlakom na Trst, — kar vam naše firme neodkrito ponujajo, — vam pa tudi mi lahko postrežemo.) Pišite po vami red.

PARNIKI NA HAVRE IN OHERSGURG: 11. nov. Imperator, — 13. nov. La Lorraine, — 20. nov. La Teutonia, — 23. nov. Aquitania, — 26. nov. Caronia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La France, — 4. dec. Rochambeau, — 8. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 11. dec. La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

IZ STAREGA KRAJA je še prišlo na stolice potnikov — bratov, sester, otrok, starikov, nevest, prijateljev itd., na katere je naša trdka napravila potrebne listine in jim poslala, oziroma preskrbela trdke. Številna zahvalna pisma prišajo, da naša trdka stori za potnike toliko, kolikor se spleh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svakiem kraju karte na svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York, in imajo sitnosti na Ellis Islandu, pa nas pritožijo za pomoč. Treba je, da na to vnaprej mislite in si tako prihranite nepotrebne sitnosti in stroške. Ako ste torej namenjeni dobiti bližnje osebe iz starega kraja, potem je vam in vašemu potniku v hvali, da naš trdki poveste tozdevne posle.

POŠILJANJE DENARJA. Še od nekaj pošiljajo ameriški rojaki svojcem v stari kraj denarje darila za praznike, v tem večji meri pa bode to storili sedaj, ko je v starem kraju potreba toliko večja. Tudi v tem slučaju vam more biti naša trdka na raspolago. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na stotaja naša trdka med najboljšimi.

Za nadaljna pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJSEK,

70—8th Ave., New York City, N. Y.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v objavi: 1. pr. (November 1-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Poslovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

MONARHIJA POKA.

Iz Jugoslavije še ni popolnoma zanesljivih poročil o izidu volitev v ustavodajno skupščino. Na brzozjavna poročila se ni zanesiti, ker je brzozjav v Jugoslaviji pod kontrolo sedanjih monarhističnih mogotcev. Popolno in zanesljivo sliko o izidu volitev bodo podala šele pismena poročila, ki bodo vtihotapljena prek meje. Tudi na pošti v Jugoslaviji prevahajo vsako pismo, katero se jim zdi sumljivo, da so v njem neugodna poročila za monarhistične mogotce v Belgradu. Jugoslavija ni sicer v vojni z nobeno državo, kljub temu pa vohunarijo še po privatnih pismih, kar dokazujejo številne pritožbe ameriških Jugoslovancev, v katerih poročajo, da njih svojci niso prejeli pisem, v katerih so bila navodila, kako naj volijo pri volitvah v ustavodajno skupščino. Dasiravno ni tukaj zanesljivih poročil iz Jugoslavije o izidu volitev, so tukaj znamenja, da so bili monarhisti poraženi in da so ostali v manjšini.

Če bi bila prodrla monarhistična klika, ki je zdaj na čelu v Belgradu, tedaj bi prihajala v javnost brzozjavna poročila o sijajni zmagi vladnih strank, o prireditvi bakljad regentu Aleksandru v Belgradu, Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in drugih mestih. Slavopevi bi se vrstili za slavospevi v brzozjavkah. Vse to je izostalo, seveda ne zaradi tega, ker je monarhistična klika skromna, ampak ker je bila monarhistična klika najbrž tepena pri volitvah tako občutno, da se ne bo upala s svojimi bizantinskimi izjavami tako hitro na dan.

So pa še druga znamenja, dasiravno še nejasna, ki govore, da je bila poražena monarhistična klika. Ta znamenja so v raznih zadnjih in prejšnjih brzozjavkah. Tako na pr. pravi neka prejšnja brzozjavka, da se je seljačka stranka na Hrvatskem v volilnem boju izrekla za jugoslovansko federativno republiko. Zadnje brzozjavke iz Jugoslavije o izidu volitev pa govore, da imajo nazadnjaki samo sto osemdeset mandatov proti združeni opoziciji, ki ima večino. Iz katerih strank je sestavljena združena opozicija, še ni znano. Sumljivo je tudi, da so v prvem poročilu o izidu volitev poročali le o 21 izvoljenih socialistih in 45 komunistih, 50 mandatov pa še ni bilo odločenih. Zadnje poročilo pa govori, da je izvoljenih 55 komunistov in socialistov pa sploh ne omenja. Oficijelno poročilo je govorilo, da je bilo izvoljenih le 20 socialistov in 35 komunistov. Iz tega sledi, da se v brzozjavkah nekaj prikriva in to je poraz monarhistične klike, ki je hotela spremeniti za vsako ceno Jugoslavijo v monarhijo ob času, ko so celo Kitajci rekli, da ne marajo monarhije.

Mi prav nič ne vriskamo, četudi kasnejša zanesljiva pismena poročila dokažejo, da se nismo zmotili in da so monarhistični nazadnjaki docela tepeni, ker se zavedamo, da zdaj šele delo prihaja in da ni igrača spraviti po dveh letih orientalsko monarhističnega gospodarstva Jugoslavije v pravi tir, katero je neki pameten kmet sedaj označil kot državo tatov, buržvazije, roparjev, sleparjev in verižnikov, ki nimajo drugega namena kot držati za vrat kmeta in delavca in ju opleniti za sadove njunega dela.

Treba bo silnega dela, da se izbrisejo samo sledovi tega monarhističnega orientalskega gospodarstva, ali še toliko več žrtev bo treba, da se postavi zdrava podlaga, na kateri bo mogoče zgraditi državno stavbo, ki ne bo služila le privilegiranim stanovom, ampak bo njenega blagostanja deležno vse jugoslovansko ljudstvo.

Če bi orientalska monarhistična klika ne obstala iz samih idijotov, ki niso zmožni upravljati še navadne kmečke vasi, bi bilo saj nekaj dela prihranjenega. Tako bo pa treba zidati popolnoma znova in na popolnoma novi podlagi. Take velike gospodarske in politične spremembe se pa ne izvrše brez trpljenja. O tem nam govori zgodovina Združenih držav, ki nam podaja sliko trpljenja iz Forge Valleyja, v katerem so ameriški revolucionarji prebili z Washingtonom vred zimo skoraj napol nagi in s praznim želodcem, medtem ko so ljudje z majhnim sreem zapuščali Washingtona in se vračali domov, da sedejo za mizo in jedo iz polne skledice. Neomajno zaupanje revolucionarjev v Forge Valleyju, da revolucija zmaga, je bila tista duševna gila, ki je ojunačevala revolucionarje, da niso pobegnili iz doline Forge in se vrnili domov.

Pa hoditi nam ni treba v zgodovino po vzgled. Tam v Rusiji lahko vidimo ravno tako trpljenje, kakoršnega so pretrpeli revolucionarni očetje Ameriške republike v Forge Valleyju. To se godi v Nemčiji, v Avstriji, v Italiji in drugje, kjer se podira stari red in vstaja novi.

O tem ni dvoma, da bo še dosti trpljenja v Jugoslaviji, preden bo delo končano, ki garantira vsemu jugoslovanskemu ljudstvu blagostanje. Ali obupati se ne sme, ampak vodnik mora postati neomajno zaupanje, da napočijo za jugoslovansko ljudstvo boljše časi, ko bo to delo izvršeno, na katerem se lahko zgradi državna tvorba blagostanja za vse jugoslovansko ljudstvo. Odnehati z delom se ne sme, dokler ne bo dosežen cilj, po katerem hrepeni jugoslovansko ljudstvo.

Kaj je delavstvo brez strokovne organizacije.

Delavstvo brez strokovne organizacije je podobno armadi, ki odhaja v bitko s puškami in topovi, municijo je pa pustila daleč zadaj za fronto. Tako je tudi z delavstvom, če ni organizirano in se spusti v boj s podjetniki. Armada, oborožena s puškami in topovi, toda brez municije, se lahko nekaj časa, in sicer prav malo časa ustavlja sovražnemu navalu, nakar sledita beg in poraz. Če se neorganizirano delavstvo spusti v boj s podjetnikom, tedaj je ta boj kratak in končan vselej s porazom za delavce. Že prvi dan stavke zapusti nekaj delavcev svoje tovarne, drugi dan se številno poveča, tretji dan se pa pojavi splošna dezertacija.

Zakaj? Neorganizirani delavci postanejo malodušni, ker niso prepejeni s tisto solidarnostjo, ki je potrebna, da se vzdržuje prostovoljna disciplina do zadnjega dneva boja. Med organiziranimi delavci prevladuje načelo, če zmagamo, tedaj zmagamo val; ako bomo poraženi, pa tudi nosimo vsi konzenkvence poraza.

In tega dejstva se prav dobro zavedajo privatni bizniški interesi. Njih boj je zdaj namenjen strokovnemu organiziranemu delavstvu, kajti zavedajo se, če razrijejo delavske strokovne organizacije, da bo igrača vpostaviti podjetniško voljo v podjetjih. Znižali bodo lahko delavske meze, podaljšali delovni čas, poslabšali delovne razmere, delavci se bodo morali sploh tako obnašati, kot bodo ukazovali gospodarji.

Delavske strokovne organizacije so stara naprava v Združenih državah. Prve take organizacije so bile ustanovljene v letu 1820. Seveda niso bile tako popolno izdelane kakor danes, ali kljub temu bile so organizacije, ki so branile delavca pred delodajalcem. Od tega časa so se razvijale naprej do državljanske vojne v Združenih državah. Včasih so zmagovale, včasih so bile poražene, a njih moč je postajala vedno večja. V državljanski vojni so prenehale funkcionirati, kajti delavci so zadeli puške na ramo in odšli kot postovojci v severno armado, da osvobodijo zamorec sužnosti v južnih državah. Po končani državljanski vojni so delavske strokovne organizacije zopet oživele, in od tega časa se razvijajo naprej in postajajo močnejše, čeprav so v svojem razvoju doživeli tudi poraze. Kajti znano je, da kdor se bojuje za principe, da ne more računati s samimi zmagami, ampak mora biti pripravljen, da doživi včasih tudi poraz, ki ga pa ne ustavi na potu k njegovi cilju.

V vojnem času so delavski voditelji priporočali: Delavci, organizirajte se, če hočete, da se doseže ne le politična demokracija, ampak tudi gospodarska demokracija, ki je važnejša od politične. Kajti jasno postaja, dokler nimamo gospodarske enakopravnosti, ne more postati politična enakopravnost. Delavci, če ne boste poslušali našega priporočila, bodo privatni bizniški interesi skušali uničiti po končani vojni, kar ste si pridobili s velikimi žrtvami odkar je bila ustanovljena prva delavska strokovna organizacija.

Mnogo delavcev je poslušalo nasvet voditeljev in so se organizirali. Ali še več delavcev je prešlo ta poziv in ostali so brezbržni. Tudi to dejstvo je dobro znano podjetnikom in privatnim bizniškim interesom.

Voja je končana in privatni bizniški interesi se pripravljajo, da se navale na delavske strokovne organizacije. Razriti in uničiti jih hočejo počasi, drugo za drugo, ne vse naenkrat. In v

boju se poslužujejo najbolj peklenskih sredstev.

Ali naj se delavci ponižno podvržejo svojim gospodarjem? Ali naj drže križem roke, ko se njih sovražnik pripravlja, da jim uniči organizacije, s katerimi so si pribojevali vse, kar imajo?

Ne, delavci se ne bodo podvržili! Kajti brez organizacije je delavstvo brez moči in je na milost in nemilost izročeno organiziranemu kapitalističnemu močnem. Gospodarji se organizirajo zase, v svojo korist in zaradi tega se bodo organizirali delavci tudi v svojem interesu, ker ni v podjetju demokracije, v katerem vlada avtokratična volja podjetnika.

Če podjetniki zdolijo delavske strokovne organizacije, bodo uvedli industrijsko sužnost, kakršna je uvedena v jeklarnah in železarnah jeklarkega trsta, v katerih morajo delavci garati po dvanajst ur, ako tako kažejo gospodarji, če prav so celo evropske monarhije že uvedle osemurni delavnik.

Večbizniško časopisje bo v tem boju podpiralo privatne bizniške interese. Nič ne da! Delavci, zavedajte se, da vaša armada zdaj šteje še več ko štiri milijone bojevnikov in da vaša prava delavska časopisja podpira v tem boju. In zato naj pridejo podjetniki. Doživeli bodo poraz, če bodo vaše vrste tako krepke in strnjene, kot so bile dozdaj.

Narobe svet!

BOMBAŽNI NASADNIKI SO ZA ENIGANJE PRODUKCIJE.

Ljudi, ki nimajo obleke in perila, je pa več na svetu, kot onih, ki imajo vsaga dosti.

New Orleans, La. — Bombažni nasadniki iz te države so se sečili na zborovanju in zaključili, da v prihodnjem letu ne pridelajo več ko polovico letošnjega pridelka. Povabili so tudi nasadnike iz drugih južnih držav, da sledi njih zgledu.

Zakaj je bil izvršen ta sklep? Bombažni nasadniki izjavljajo, da je bil ta sklep potreben, da rešijo sebe bankrota. Cena je namreč tako padla bombažu, ker ga prihaja preveč na trg, pravi zagovorniki tega priporočila, da se prideluje bombaž z izgubo. Če drugo leto pridelamo toliko bombaža kot letos, bankrotiramo, pravijo odlošniki bombažnih nasadnikov.

Ali res prihaja preveč bombaža na trg?

Če pogledamo v Evropo, se kima priprečamo, da to ni resnica. Tri četrtine ljudstva v Evropi je oblečenega v cunjje. O perilu, ki je potrebno iz higienskih ozir, pa še govora ni. Ljudstvo v Evropi bi bilo zado voljno, če bi imelo pošteno obleko iz bombažnega blaga, na perilo bi pa pozabili saj za par let, da se gospodarske razmere v Evropi obrnejo na bolje.

Ljudstvo v Evropi hodi oblečeno v cunjje, v Ameriki pa sklepajo bombažni nasadniki, da omejijo v prihodnjem letu produkcijo bombaža za polovico, ker ne more spraviti bombaža v denar. Ali ni to narobe svet? Ali ni nekaj narobe v sedanjem gospodarskem sistemu, če so pred nami fakti, da milijoni nimajo kaj obleči, tisti, ki producirajo srovinne, katere služijo za izdelovanje blaga in obleke, pa sklenejo, da omejijo produkcijo?

Človeku ni treba študirati na univerzi narodne ekonomije, da pride do zaključka, da je tako gospodarstvo narobe, da je ves gospodarski sistem gnil, v katerem so mogoča tako kričeča nasprotja.

Še ni dolgo, ko je večbizniško časopisje poročalo: Delavci producirajte in producirajte. Po-

množite produkcijo, da bodo se ne padle. Zdaj pa prihaja iz južnih držav priporočilo: Omejite produkcijo, če ne, bankrotiramo.

To so protislovja, ki opominjajo, da je treba sedanjemu gospodarski red spremeniti, če hočemo iziti iz takih kričeših protislovij, in produkcijo in distribucijo blaga tako urediti, da bo služila vsem ljudem na svetu. Dokler se pa to ne izvrši, bodo še nadalje oni kričali: producirajte, producirajte; drugi bodo skušali prve prepušiti s priporočilom: omejite produkcijo, če ne, pridejo na beraško palico.

In o takem gospodarskem redu pripovedujejo duhovni raznih veroizpovedovanj, da je nastal po božji volji. Zdi se, da so taki duhovni boji služabniki Mamona kot pa nauka: Ljubi svojega bližnjega kot sebe.

Kjenaha zelotizem?

Amerika ima kljub svojemu visokemu razvoju v industriji in poljedelstvu svoje zelote, ki v zelotizmu prav nič ne zasostajajo za divjaki, pri katerih imajo svoje "čarovnike" za najbolj modre ljudi pod solneem.

V Ameriki imamo ljudi, ki zagovarjajo neko "krščansko znanost", to je zdravljenje ljudi brez zdravnikov in z molitvami. Ti ljudje so seveda veliki nasprotniki zdravil, posebno cepilne in z raznimi serum, ki so jih učenjaki izumili kot sredstvo proti raznim zelo nevarnim in skrajno nalezljivim boleznim. Ljudem, ki ne spoštujejo z odprtimi očmi, ampak se zanimajo za vse, kar se zgodi na svetu, je dobro v spominu, če bi zdravniki ne izumili proti pegastemu legarju in drugim nalezljivim boleznim cepila, da bi svetovna vojna zahtevala najmanj še enkrat toliko človeških žrtv, kot jih je pogotnila. Ali ljudem, ki verja mejo v "krščansko znanost", ne štejejo nič taki dokazi. Zanje je dokaz, kar jim povedo njih "zdravniki", ki zdravijo druge ljudi z molitvami, ker jim to ne sme, sami se pa zatežejo k dobremu zdravniku, kadar nevarno zbole.

V Carthagu, O., je šolski svet odredil, da se morajo vsem šolskim otrokom cepiti osepnice. Nek H. E. Hardy se je vprl tej odredbi in celo ni dovolil, da se njegovi otroci zdravniško preiščejo. Šolske oblasti so seveda izključile otroke iz šole.

Če je šolski svet pametno ravnal, ker je izključil otroke iz šole, bi se dalo razpravljati, ker so še drugi pripomočki, s katerimi bi se dalo vplivati na očeta, da bi ne vztrajal v svojem zelotizmu. Ali ravno tako je upravičen ugovor, da otroci, ki niso cepljeni proti osepnicam, ogrožajo zdravje drugih otrok. Torej postoji argument proti argumentu.

Ali našel se je urednik lista, ki zagovarja "krščansko znanost" in ki je rekel, da je oče popolnoma pravilno ravnal, ker se je vprl "tiraniji" šolskih oblasti. Temu je še dostavil, da bo Hardy našel veliko prijateljev, ki ga bodo podpirali pri njegovi trmoglavosti.

Zagovorniki zdravljenja z molitvami so zelo čudni ljudje. Pri cepitju koz se sklicujejo na nekatere zdravnike, ki so rekli, da cepitev osepnic ne obvaruje ljudi pred kozami. Če pa kateri zdravnik izjavi, da živja nje opojnih pijace ne škodi človeškemu zdravju, ako jih človek živja zmerno, tedaj ti ljudje ne poslušajo zdravnikovih besed, ampak pravijo, da so opojne pijace, posebno pa žganje, hudičeva iznajdba.

Zaradi tega je težko povedati, kje neha zelotizem teh ljudi, ki se enkrat sklicujejo na zdravnike, za katere ne marajo, v drugem slučaju pa na hudiča, ki ima po njih mnenju še vedno veliko moč nad ljudmi.

In dokler imajo taki zelotizem vpliv na javno mnenje, se ni štediti, če tudi v politiki prevladuje zelotizem in se dajo ljudske mase izkoriščati od profesionalnih političarjev v interesu privatnih bizniških interesov.

PREDSEDNIK JE SPREJEL KONGRESNI KOMITE.

Washington, D. C. — Predsednik je sprejel kongresni komite v modri sobi, ki mu je prišel naznaniti, da je prišel kongres aborovati in da pričakuje od njega direktive.

METEORITI.

Komedija a la posto d'Annunzio. General Figio (stoječ na kraški skali): Kilo tobaka imam zate, Gabriele. Dober bosanski tobak. Mile Vesnič ga je privlekel kar celi vagon v Santo Margherito. Bodi moj anio.

D' Annunzio: Moč in sablja, hrsk, hrsk, hrsk! Grom in strela, tresk, tresk, tresk!

Annunciram jaz, reški Dante, ha! veliki comandante. . . . General Figio: Čuj, dragi moj Gabriele! Dobro salamo imam tukaj v žaklju. Ali bi malo priznili?

D' Annunzio: Pesniški moj dinamitto, zum, zum, zum! napove vam strašno vojno, bum, bum, bum!

Žveplo, vitrijol je moj bombardimento, ki oznanja ga moj pronuzamento. . . . General Figio: Buča istrijanca te čaka, če se poboljšaš, ti naš Gabriluzzi.

D' Annunzio: Kri jaz plujem, fej, fej, fej! verze blujem, uj, uj, uj! — na Rimljane. . . . Figio je ban-ditto.

Giolitti, Vesnič — ditto. General Figio: Krasno vilo ti bomo dali in milijon let letne penzije in lepe signorine ti bomo preskrbeli, o Panietta!

D' Annunzio: Ogenj moj že žviga, hušk, hušk, hušk! Grozno že kadi se iz mojih pušk, pušk, pušk! Moja strašna usta so canonii mii in granate so boloni mii. . . .

General Figio: Potolaži se, comandante, otepi si prah in pojdi sem, bova igrala scaulli. Ti si dober igralec.

D' Annunzio: Jaz sem četa, čik, čik, čik! Glejte vsi poeta, fik, fik, fik! Hej soldati, vi — avanti! Kdo etef? Moji ate trahanti. . . .

General Figio: Spomenik ti postavimo na širokem trgu della Chiesa in iz Kalabrije in Parnize, re ti bomo nosili vence, slavni naš poeto, samo umiri se.

General Figio: Prej polonim vsa peresa, hrk, hrk — in poženem Krk v nebasa, evrk, evrk.

ko oddam iz rok komando — čuj me, svet in ti, brigando!

General Figio: Naše Velikanstvo ti pokloni red sv. Gervazija in Protazija in Aleksander ti podeli red sv. Save, ako se povrneš v normalnost. Reci, da si bolan in ves svet ti bo verjel.

D' Annunzio: V glavi moji bo zavrelo, drrr! Morje bo vsikpelo, žrrr! — ko — štrbunk — jaz skočim, srpremente.

Smrt! (Ne, dva voza hr!) Altro niente! General Figio (zaspi na kraški skali). Njegovo smrčanje moti grobno tišino v okolici.

Dnevna kronika pove, da vsi roparji se še niso poboljšali. Pošteni roparji so se podali v profitarstvo, medtem ko nekateri še ropajo vlake.

Veseli se, liga narodov, ena sitnost manj te čaka! Sibirija ti ne bo delala sivih las. Sibirsko vprašanje je rešeno. Sibirije ni več. Washington Vanderlip jo pri-nasa v malem žepu v Ameriko.

Kazimir tu in tam.

Kazimirjeva stranka v starem kraju je imela dobre kandidate. Nek kandidat — tako poroča pregrešni "Naprej" — je govoril na shodu: "Ako hočete občinskega bika, volite mene!"

To je popolnoma v skladu s čukarsko psihologijo. Pomislimo namo na revolucijo Marijinih devic v Kazimirjevem sovjetu!

Pirčev Lojze je zapisal, da je socialistični predsedniški kandidat prejel dva milijona glasov leta 1912. Od kdaj pa je Lojze tak prijatelj socialistov, da jim hoče dati več glasov kot jih je res bilo? Pri volitvah omenjenega leta je Debs dobil nekaj čez 900,000 glasov. Visoki diplomat Lojze ni samo smešen, temveč tudi jako nervozen.

Bog daj srečo Ircem — kajti oni niso boljševiski nli anarhisti!

K. T. B.

Izjave naših čitateljcev.

Da je list Prosveta v resnici najboljši priobjavljen list med rojaki, dokazujejo pisma naših čitateljcev in naročnikov, ki prihajajo dnevno v upravništvo. Dosedaj nisimo priobčevali takih izjav, to da ker nekateri naročniki izrečno želijo, da se objavijo, to storimo. Ni dneva, da bi ne pisal ta ali oni rojak, da mu je najljubši slovenski list Prosveta, sleherni dopisnik izjavlja, da je ta list edini slovenski dnevnik v Ameriki, ki v resnici zastopa pravo delavsko stališče, in prinaša v resnici izobraževalno živino in tudi najnovejša. Ako bi hoteli ponovno izjaviti vse take izjave, bi prav lahko napolnili osem strani Prosvete. In dokaz temu je tudi to, da se številni naročniki na dnevnik kljub slabim delavskim razmeram in slovenskih naseljencev in iz stare domovine, dnevno množijo. Rojaki so sprevideli, kateri list zagovarja njih stališče, kateri list podučuje rojake, kako morajo delovati, da si izboljšajo položaj. — Nekatero izjavo naših čitateljcev in naročnikov se glasijo:

Fly Creek, N. Y. — Priloženo pošiljam tri dolarje in prosim, da mi takoj prišlete pošiljati list Prosveta, ker ne morem biti brez njega. Niti eden izmed drugih listov ne prinaša toliko in tako zanimivih novic in člankov kot vaš list. — **A. Koren.**

Hibbing, Minn. — Priloženo vam pošiljam pet dolarjev, kot celoletno naročnino za list Prosveta, ker je ta list v resnici najboljši slovenski list in mi zelo ugaja. Dobivam ga tudi redno. — **Matt Dertaj c. o. Laura Mine.**

Kennilworth, Utah. — Čital sem vaš list in spoznal da je v resnici pisan v korist delavcev in raditega vam pošiljam dva dolarja in pol kot polletno naročnino. — **John Starich.**

Buxton, Iowa. — Priloženo vam pošiljam pet dolarjev kot celoletno naročnino za list Prosveta, kot sem vam zadnjič obljubil. Ta list se mi je tako priljubil, da ne morem biti več brez njega in do sedaj sem ga dobival od drugih rojakov. Toda odločil sem se, da ga bom sam naročil. — Le tako naprej Prosveta po začetni poti in "prosvetaj", kar je v resnici v nekaterih glavah rojakov še tema. — **Frank Krištof.**

Luzerne Mine, Pa. — Naznamim vam, da ustavite list Prosveta pošiljati rojaku Fr. Grabljevec, ker je odpoval neznano kam in ker mu je tudi naročnina potekla. Mesto njega pa pošiljajte list meni, ker ne morem biti brez tega lista, ker se mi gradi vo, katerega prinaša zelo dopade. — Z delavskim pozdravom **John Matičič.**

Waldo, Ark. — Štovani, tu vam šaljem svotu dva dolara in osem biti vaš naročnik, ker se mi list vrlo dopade. Čitao sem ga kot mojega prijatelja. Molim, da mi ga odmah pošaljite. — **Joe Russ.**

Kalamazoo, Mich. — Priloženo vam pošiljam naročnino za list Prosveta, katerega mi je potekla in nočem, da bi listi ustavili, ker ga hočem stalno prejemati, ker je najboljši slovenski list v Ameriki. — Ne svetujem nikomur, da bi sem prišel za delom, ker je tukaj veliko številno delavcev brez dela. — **John Oman.**

Lansing, Mich. — Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveta, ker ne maram, da bi mi ga ustavili, ker je najboljši list in vam želim obilo novih naročnikov. — **Anton Pleše.**

Livingston, Ill. — Kot sem vam že sporočil, da ponovim naročnino, kakor hitro mi poteče, vam triloženo pošiljam dva dolarja in pol kot polletno naročnino, ker se mi list tako dopade, da ne morem biti brez njega. — Sporočam tudi rojakom, da so tukajšnji premožni baroni prišli slediti bratem tovarnarjem in pričeli utragovati mezo delavcem. Pogostje so utragali po 75c na dan, v sed česar smo stali v stavko. To se je pripetilo 27. novembra t. l. Kaj se bo izmilo iz tega se ne ve. Kakor vse izgleda, bodo najprej pričeli s to metodo pri manjših rojih. V

tukajšnjem rovu je vposlenih samo nekaj nad sto delavcev. — **Anton Zupan.**

Tu smo navedli samo nekatere izjave naših čitateljcev. Vsed pomankanja prostora v listu ne moremo vseh navesti. — **Upravništvo.**

Novice iz Jugoslavije.

K REŠITVI JADRANSKEGA VPRAŠANJA.

Protest slovenskih socialistov v Sloveniji.

Načelstvo Jugoslovanske socialne demokratične stranke je poslalo eksekutivi Italijanske socialistične stranke sledečo izjavo: "Zastopniki dveh buržujaznih vlad so v Santa Margherita sklenili takozvano pogodbo o jadranskem vprašanju, s katero ni problem rešen, temveč le poostren in ustanovljen kot trajna nevarnost za evropski mir. Pogodba je krivična na vse strani, ker meče velik del Jugoslovancev pod tujo nadvlado, ugrožava vse gospodarsko življenje Jugoslavije, obremenjuje Italijo z Irredento podjarmljenih, in vceplja Evropi novo kal Internacijskih konfliktov in vojn. Jugoslovanska socialna demokratična stranka odreja gospodom, ki so diktirali, in onim, ki so kapitulirali, pravico govoriti in sklepati dalekosežne pogodbe v imenu narodov, od katerih nimajo pooblastil za taka zastopstva, in odločno odklanja priznanje drzemu konceptu buržujazne razredne diplomacije, ki nima za delavstvo nobene moralno obvezne moči. Od zmage zavednega proletarijata pričakuje Jugoslovanska socialna demokratična stranka udejstvovanje mednarodne pravičnosti; ne tajna diplomacija, kapitalističnega razreda, temveč le svobodni, suvereni narodi bodo sposobni, da uredijo vzajemno zaupanje in ustanove trajne prijateljke razmere med narodi z odstranitvijo vseh krivice in na podlagi vsestranske enakopravnosti in enakovrednosti vseh. Vpričo nove provokacije kapitalističnega državnštva izreka Jugoslovanska socialna demokratična stranka svoje trdno prepričanje, da bo tudi italijansko in jugoslovansko zavezno delavstvo, osvobodeno materialne sužnosti in razrednega zatiranja, znalo rešiti probleme, katerim ni dorela neodkritosrčnost in brutalna sebičnost narodoma, v interesu internacijskega sporazuma in trajnega svetovnega mira.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1920.

Načelstvo jugoslovanske socialne stranke: Bernot Z., Čobal M., Kočmur Ivan, dr. Korun M., Kristan A., Kristan E., Milnar I., Tome J., Uratnik F.

Razmejitve na severu. Maribor, 12. Ker se jugoslovanski in avstrijski komisari razmejitvene komisije nista mogla sporazumeti glede črte, ki bi tvorila mejo med Kokošnjakom in Sv. Lovrencem, ki bi se po mirovni pogodbi morala določiti v terenu, so komisari neinteresiranih držav v komisiji uredili to mejo na ta način, da pripada skoro vsa občina Mlake izvenški mali del kat. občine Mlake, Avstriji, do čim se občina Sv. Primož razdeli tako, da pripade večji del kat. občine Nadvanje Avstriji, manjši del te občine in del kat. občine St. Jernej s cerkvijo in kolo Jugoslaviji. — Ker ta meja na dveh krajih preseče posestva, so komisari neinteresiranih držav pozvali jugoslovanskega in avstrijskega komisarija, naj skušata s nedostatek popraviti potom kompenzacije.

Požreane koblice poplavi Jožugoslavijo. Tisoč Rusov, ki je bilo dosedaj nastanjenih na otoku Lemnosu, je dospelo v novo državo. Porazdelili so jih v požrevačem okrožju in v Banatu.

Katoliška nestrpnost. Belgrajski politiki piše srbski polkovnik, ki služi v Ljubljani, da je imel služkinjo, pošteno in dobro Slovenko, s katero je bil popolnoma zadovoljen in tudi dekle se je čutilo pri hiši popolnoma domače. Kar naenkrat dekle službo odpove. Po raziskavi je prišlo na dan, da je dekle prišlo iz tujine, da je imela pri sebi mnogo denarja, ki ga je dobila od nekoga, ki ji je dal za to, da ga izvede iz tujine. Dekle je bilo iz tujine, da je imela pri sebi mnogo denarja, ki ga je dobila od nekoga, ki ji je dal za to, da ga izvede iz tujine.

Požreane koblice poplavi Jožugoslavijo. Tisoč Rusov, ki je bilo dosedaj nastanjenih na otoku Lemnosu, je dospelo v novo državo. Porazdelili so jih v požrevačem okrožju in v Banatu.

da, ampak ne smem — "duhovni oče" ji ne dovoli, da ostane pri pravoslavni krivoverci. — Zadnji čas, da se cerkev loči od države!

Opekline. Sedemletna posestnikova hčerka Marija Zajc iz Stožice pri Ježici si je pri ognjišču težko opekla desno stran života, da so jo prepeljali v deželno bolnico.

Razne vesti.

Čutijo se pri moči. Ne avstrijskem Tirolskem so lovci zasledili župnika iz Sehnirna, ko je bil na divjem lovu. Ko so hoteli lovci župnika aretirati je ta nameril nanje puško z namenom, da ubije vsakega, ki bi se mu hotel približati. Slučaj je bil naznanjen oblasti in — se ni dalje preiskovalo. . . . Avstrijska republika je srečna dežela; poleg vse boje, v kateri tiči danes do grla, jo tlači sedaj še jezuitska nadloga.

Opereta v opereti. Pred kratkim se je zgodil v nekem gledališču v Gdanaskem zelo zabaven slučaj. V gledališču bi se morala igrati "Poljska kri". Občinstvo in orkester so bili že na svojih mestih, samo kapelnika ni bilo nikjer. Gledališče o sebi je iskalo povsod, dokler ni svedelo, da je bil kapelnik Ritter popolnoma vled tativne in goljufije obsojen na 8 mesecev, in da je moral takoj nastopiti kazni. Občinstvo je bilo že silno mirno, toda vodstvo gledališča si ni zmoгло pomagati. Druga kapelnika ni bilo na razpolago, razjasniti celo zadevo občinstvu pa tudi ni kazalo. Iz te velike zadrege je rešila vodstvo blaginjska, ki se je spomnila, da je prodala vetopnično ravnatelju občinskega gledališča Drieserju, ki mora biti gotovo med občinstvom. In res, Drieser je sedel mirno na svojem mestu, ko so ga diskretno naprosili, naj nadomestuje svojega kolego v joči. Ravnatelj se je udel a pripombo: Vedite, da ga bom nadomestoval samo pri pultu, ne pa v drugih njegovih podjetjih.

Krima na Češkem. Iz Prage: Konflikt, ki je nastal radi spomnička cesarja Jožefa v Toplicah je izval od najtežjih kriz odkar obstoji Češkoslovanska. Vzroki krize pa so globlji in tiče predvsem v rešitvi vprašanja prevzetja starega avstrijskega vojnega posojila in naraščajoče agitacije na Slovaškem. Predsednik Masaryk je radi porušena spomenika, objubil preiskavo in kaznovanje nepokornih čet. V to svrhu je bila sestavljena komisija, iz 8 Čehov in 4 Nemcev, ki so odgovorili v Toplice. Do sklepa preiskave nemški meščanski poslanci in senatorji ne pojdajo v zbornico. Izjavili so, da jim pri tem ne gre toliko za teplejši spomenik, kolikor za vprašanje, ali ima vlada sploh še kaj avtoritete. Eksodus 39 nemških poslancev pa še nikakor ne pomeni za zbornico, ki šteje 282 poslancev, ne sklepčnosti. Vlada dosedaj še ni demisijsirala, in najbrže tudi ne bo. Odstopil je le finančni minister dr. Engliš, ki ni mogel spraviti pod streho svoje uradniške predloge.

Ubogo znanstvo! "Pester Lloyd" piše o "svečani otvoritvi budimpeštanskega vseučilišča" 3. nov. Danes predpoldne so otvorili na svečan način budimpeštansko vseučilišče. Pred slavnostnim dejanjem so zapeli v vseučiliški cerkvi "Veni sancte spiritus". Mašo jebral papežev nunc Schloppa s številno asistenco. Prisotni so bili: nadvojvoda Josip in Josip Frane, nadvojvodinja Zofija, minister za uk in bogočastje Stefan Haller itd. Po maši je šel spreved z narodnimi in papeškimi zastavami v avlo. Novi rektor je govoril slavnostni govor, ki mu je bil predmet — papeževa nadvlada! Nato je govoril še dekan teološke fakultete . . . Ubogo znanstvo v papištovski Madžarski, ubogo znanstvo, če bi prišlo tudi pri nas v roke črnorumeni pobarvanim klerikalnim šarlatanom!

Dve milijardi in enajst milijard. Bonomi, italijanski vojni minister, izjavil, da bo znašel proračun za Italijansko vojsko okrog dve milijardi lir; francoski proračun zahteva enajst milijard: "Srečni Italijani!" vzklika "Humanite". — "Srečni Italijani in srečni Francozi!" nam prija na misel. Oni bodo vsaj nekaj plačali, a mi nič, čisto nič . . .

ZAHVALA.

Moja najprišernjša zahvala vsem znaneem in sorodnikom in prijateljem, ki so spremlili mojega pokojnega brata

FRANK FLAHUTA
k zadnjem počitku v Milwaukee, Wis., na pokopališče. Posebno zahvalo izražam Josephu Mrazu, Fr. Bevku in vsem drugim, ki so položili krasne vence na grob mojega pokojnega brata, hvala tudi gospodu pogrebniku za točno in dobro izvršeno postrežbo in za prijazni sprejem. Lepa hvala vsem. Žalujohi brat: Martin Flahuta, Willow, Pa.
Dec. 8.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam tužno vest vsem znaneem in prijateljem, da je nemila smrt in nesreča ugrabila iz naše srede nam ljubljene soproga in očeta

ANDREJA PRISTAVEC.

Dne 30. oktobra, 1920, se je podal na delo in ob 8:30 jutraj ga je šel sedela nesreča: utrgala se je nad njim plast kamnja in ga podsula. Bil je na mestu mrtev. Star je bil 41 let, doma iz vasi Podpeč, fara Preserje pri Vrhniki. V Ameriki je bil nad 20 let; ameriški državljan in dober član treh podpornih organizacij, in zelo priljubljen med rojaki ter skrben oče svoje družine, katerega bo zelo pogrešala. Tukaj zapuščala žaluječo soprogo in pet še nedorastlih otrok v starosti od enega do deset let. V starem kraju zapuščala mater, dva brata in eno sestro; dva brata sta tukaj v Ameriki. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti 4. novembra t. l. na katoliško pokopališče v Frontenac, Kan. Izreklam mojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P. Z., S. Z., A. T. U. in U. M. W. of A. za tako lepo udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence. Posebna hvala mojemu bratu Matiji in bratoma pokojnega — Matevžu in Antonu, ter tudi družini Bojc za lepe vence, ki so jih položili na krsto. Ker se pa ne spominjam vseh, ki so darovali vence in cvetlice, da bi posebej omenjala njih imena, se torej najtopleje zahvalim vsem, ki so me tolažili v ti nesreči. Posebno se zahvalim njegovemu bratu Matevžu in njegovi soprogi za hitro pomoč in ki sta mi pomagala urediti za pogreb. Nadalje se najprišernjšo zahvalim vsem družinom in članom S. D. P

Iz glav. urada S.N.P.J.

REZULTAT GLASOVANJA GLAVNIH ODBORNIKOV S. N. P. J.

za predlog, da se predloži članstva S. N. P. J. in izjavi, da se priključijo k akciji z namenom, da se pridruži temu združenju, ki se je zaključilo dne 17. novembra 1920.

Proti predlogu:	Proti predlogu:
Matthew J. Turk	
Paul Berger	
Frank S. Taubach	
Philip Godina	
Matt Petrovich	
N. Plotterich	
Anton Radicek	
Leo Kuker	
John Ermens	
Jakob Ambrosio	
Anton Schar	
John Underwood	
Martin Zeleznikar	
Anton Hrist	
John Radicek	
Frank Somrak	
Vincent Cankar, predsednik SNPJ.	

V OBRAMBO ROJAKA JOHN KOČEVARJA SO DAROVALI SE SLEDEČI:

Darovalo društvo "Slovenija", št. 41, SNPJ, v Irwin, Pa.	5.00
Postal John Jerman.	
Darovalo dr. "Roza Naprednosti", št. 320, S. N. P. J., v White Valley, Pa.	5.00
Postal Frances Bohine.	
Nabrano na seji dr. "Skala", št. 50, SNPJ., v Clinton, Ind.	5.00
Postal Frank Mozely.	
Daroval Frank Nose, iz Kinney, Minn.	50
Postal Matt Kezele.	
Nabrano pri dr. "Valva-zor", št. 163, SNPJ., v Buxton, Ia.	4.00
Postal Felix Razpotnik.	
Nabrano med rojaki v Twescoma, Mich.	5.50
Postal Josef Renko.	

Skupaj \$ 25.05
Prejšnji izkaz 478.34

Skupaj do sedaj poslano na glavni urad SNPJ. \$503.39
Vincent Cankar, pred. SNPJ.

DOPISI.

Naches, Wash. — Ker se je v listu Prosveta št. 240, 246 in 252 objavilo nekoliko opaniranih dojavov z ozirom na moj dopis v št. 240 in se me skuša prikazati kot ljubitelja nazadnjakstva, sem priklonjen, da spet napišem par vrstic kot pojasnilo in odgovor tistim, katerih se tiče.

Citateljem Prosvete je znana diskusija povodom mojega dopisa, v katerem sem navedel podatke glede izdajanja dvotednika na osem straneh. Dopisniki, ki so posegali v to diskusijo, močno vdarjajo po dvotedniku in kujejo dnevniki v zvezde. Da kolikor mogoče največ vplivajo na članstvo in kar najbolj mogoče podkopajo svoje stališče, so se poslužili "jakih" argumentov, da bi značilo prehod z dnevnika na dvotednik opustitev brzovlaka in zrakoplova ter se oprijeli prometa s volji.

Neki drugi ilustrator povdarja, da bi s tem skočili s konja na mačko, če bi slučajno dnevnik pretopili v dvotednik na osem strani.

Skoraj neverjetno je, da ti dopisniki poznajo prave delavske tehnike in njih aktivnost v prid združenega delavstva v tem modernem kapitalističnem dvajsetem stoletju — ker se poslužujejo take neopravičene infamije.

Da so dnevniki bili principielno ali taktično naprej od dvotednikov, tednikov itd., ali da so s čim boljše stališča hitrejši nosilec aspiracij mednarodnega delavstva, do današnje dni s spečificiranimi činjenicami dokazano, ampak si nekateri to le mislijo.

Fakt pa je, da so tedniki pokazali, — bodisi v mirnem času ali pa v burnih časih, da so se energičneje in vsrtačnejši borili in branili svoja načela in interese delavstva — kakor pa "moderni" dnevniki.

Kratka prošlost nas uči, kako se nekateri tedniki takorekoč krvavi pot potili valed njihove nepopustljivosti za dobrobit mednarodnega proletarijata.

Dočim so istodobno takomimovani "neustraheni" delavski dnevniki peli slavospeve onim, proti katerim so se prejnjali dan borili.

Ko je izbruhnil vulkan svetovnega kapitalizma in ko je delavstvo najbolj potrebovalo braniteljev, so ti listi prinajli po cel

le kolone, ako je kateri debelejši kancelarist le kihnil, kakor bi bilo to proti avtokraciji in za demokracijo — "Sloboda".

To je vsakemu svobodnomislencu delavcu dobro znano, ki je zmožen s svojo glavo misliti in v resnici gledati v lice. Kljub vseh teh jasnih faktih se še pojavljajo dosledni ali nedosledni dopisniki, ki gledajo na tednike kot na stare čevlje in ilustrirajo o nekakšni energiji dnevnikov.

Nazadnje je, da dosednji dopisniki vidijo veliko izgubo in nazadnjakstvo, če bi pokrenili dvotednik na osem strani! V takem slučaju bi kar več mogoče odstranili dvomljive in škodljive oglase in na mesto teh bi list prinašal gradivo za pouk in obrazložen članstvu S. N. P. J. in citateljem Prosvete — to bi bila res velika izguba! V takem slučaju bi tudi vse članstvo S. N. P. J. redno prejemalo bogato urejeno list; to bi tudi bilo "nazadnjakstvo" in s tem bi skočili s konja na mačko.

Neki dopisnik v št. 252 Prosvete je pokazal toliko korajže, da je ne samo priporočil, da Prosveta ostane pri starem, ampak da se poveča na osem strani dnevno. Kaj se bo dnevno na teh osem straneh pridobivalo, to je njemu deveta luknja na piščali. S tega je razvidno, da je briga takih bratov le ta, da dobijo dovolj papirja, katerega potem rabijo pri nabojih za razstreljevanje premoga v rudnikih.

V mojem zadnjem dopisu v št. 240, da smo idealno v tako velikem razmahu, omenjam, da je vzrok ta, ker gledam na časopise skozi druga očala kot moji "opozicionaleci".

Ta "opozicija" stavlja, v pozabnost ono grenko prošlost, katera izvaja težko konsekvence v vrstah delavskega razreda in v kateri se nahaja tudi SNPJ.

Te konsekvence povzročajo neko mrtvilo v vrstah SNPJ, kar se najbolj vidi pri "Književni Matiji", "Mladinski list" in list "Prosveta".

Ako v resnici mislite, da bode prejšnji dnevniki, t. j. — z zrakoplovom prišli na vrat kapitalizmu kot pa z dvotednikom, vam prav nič ne zavidam. Toda dovolite mi, da vas na nekaj opozorim: — Vaš aparat je staro metodčen. Vi ste že odrčali visoko v zrak, da boste zrušili zlo, katero gnete trpina, ampak ste se zgubili in pri tem še fino na teple trpina.

S tem se ste grdo zamerili trpinu in ga bodele teško pridobili, da bo simpatiziral z vašimi aparati in zrakoplovi.

Rad tega tudi ne nosite velike kočare za budočnost, ker zaveden trpin ne odpusti tako lahko onega nad njim storjenega greha, ker ste na njegovo čisto dušo prišli črni kajzerizem. — Matt Kezele, član SNPJ, Naches, Wash.

Opomba predsednika. — Brat Kezele, mi smo vam takoj na prvi dopis povedali, da ne verjamemo, da ste iskreni, ko priporočate opustitev dnevnika, oziroma, da namesto dnevnika izdajamo dvotednik. In da se nismo motili, dokazujete hote ali nehoti v tem dopisu sami.

Kot podlaga za vaš argument ete v takratnem dopisu vzeli deficit, s katerim ste pričeli strahiti člane in naročnike. Prikazati ste hoteli, da nam preti velika nevarnost in pričeli ste argumentirati z gospodarskega stališča, sedaj ste pa lepo prešli na taktiko. S tem ste pokazali, da vas ne skrbi deficit, temveč dejstvo, da naš list ne piše tako kot bi vi radi in zato ga hočete pogubiti. — Vi dobro znate, da se slovenski narod v tej deželi veliko zanima za vsakdanje svetovne dogodke in da zato hoče čitati dnevnik ter da se več ne zadovolji s tednikom niti z dvotednikom. Tudi veste, da bi za dvotednik ne bilo toliko zanimanja, da bi se isti mogel vzdržati. Če bi torej vas poslušali in se po vaših nasvetih ravnali, bi se nam kaj lahko zgodilo, da bi ne imeli kmalu dnevnika niti dvotednika. In to je menda ono, kar vi želite! Prosveta vam ne ugaša, ker v njej ne najdete tistih ultra radikalnih in bombastičnih fraz; ker ne vraga demagogov, razbijalcev in "gradjanov celotnega sveta" — in zato rajše vidite, da preneha eklatirati!

Istina je, da tudi tedniki in dvotedniki doprinajajo svoj del za emancipacijo delavstva, toda istina je tudi, da dnevniki lahko

store v tem oziru veliko več in da so to tudi storili. To vidimo lahko v Ameriki, Nemčiji, Angliji in drugih delih sveta. Narasčaj delavskih glasov v mestih, kjer imajo delavci svoj dnevnik in uspehi delavskih bojev nam to tako jasno demonstrirajo, da lahko sprevidi vsak, pa če je še tako zakrknjen. In če vi brat Kezele tega ne sprevidite, potem je pač škoda vsakega argumenta in zgubljanja časa z vami.

Če bi nam bilo mogoče izdati dvotednik na osem strani brez oglasov in s priloge, ki jih plačuje sedaj članstvo za oblatno število, in če bi mogli narod pripraviti do tega, da pusti druge dnevnike in čita samo naš dvotednik, potem bi bilo mogoče vaše priporočilo na mestu. Toda to je v današnjih razmerah nemogoče stvar. Fakt je ta, da bo slovenski delavec segel po dnevniku, če ve, da kak dnevnik izhaja. In če mu ne bomo dali dnevnika, ni ga dobil kaj drugo. Posledica tega bo, da bo čital namesto pravega delavskega dnevnika, ki ga izdajajo delavci za interese delavstva, kakšno psevdo delavske liste, ki jih izdajajo razni škifkarti in drugi zastupljiva delavskih možganov. In komu bo potem to v korist! Delavstvu gotovo ne!

Pri tem se nam pač nehoti vtiljuje vprašanje: v čigavi službi ste vi brat Kezele — služite vi delavstvu ali kapitalizmu? Končno pravite, da nam ne zavide zrakoplova, če mislimo, da bomo z njim res preje prišli kapitalizmu na vrat, trditve pa, da nam je aparat staro metodčen, to je, da "ne valja", ali dokazali niste, da ničesar, s čim bi podprli vašo trditve. Dejstvo, da naš aparat ni najnovejšega patenta niti najmanj ne dokazuje, da je njegova kapaciteta manjša ali slabša, oziroma, da je slabši nosilec aspiracij mednarodnega delavstva, temveč ravno nasprotno: ta aparat je skorajskoten preiskujen in rezultati njegove funkcije so nam najbolj, pa tudi neizpodbijni dokazi, da je "O. K."

Če se vi malo potrudite in se natančneje seznanite z zgodovino ameriških Slovencev, se boste o tem sami prepričali. Videli boste, kako se slovenski delavci zadnje čase hitro probujajo in da smo naredili zadnjih par let velikanske korake v napreduku. In čega va je to zasluha? Celotni največji nasprotniki priznavajo, da je to skoraj izključno delo našega dnevnika. Da — naš aparat dobro funkcijonira, dela neprestano, zahaja čisto v dozdovno nepristopne kraje, orje ledino, obdeluje polje in seje zdravo seme, ki mora obroditi tudi dober sad! Ni torej res, da je naš aparat slab, kakor ga hočete vi prikazati, res pa mora biti, da ste vi slab mehanik in našega aparata in njegovega dela prav ne poznate!

Predno končam, moram omeniti, da brat Kezele očita dopisnikom, ki zagovarjajo dnevnik, da ne poznajo "pravih" delavskih tednikov. Ali on se izogiba povedati naravnost, kaj on razume pod "pravih" delavskimi tedniki. Njegov dopis je treba torej čitati med vrsticami, da se razume. In če ga pazno čitamo, spoznamo, da je br. Kezele najbolj v želodec demokracije, ki se bojuje proti avtokraciji.

Ta njegov izraz je mogoče soditi samo na dvoje: Br. Kezele prav dobro ve, kaj pomenita besedi demokracija in avtokracija, ali pa uploh ne ve, kaj pomenita.

Da bomo na jasnem, je treba povedati, da se revolucionarni sindikalisti ravno tako smatrajo za aristokrate (avtokrate) nad delavsko maso, kakor so se smatrali fevdalci. Revolucionarni sindikalisti hoče odpraviti vodstvo, to ker sam hrepeni po vodstvu. On zabavlja na demokracijo, na pravico ljudstva do vlade in hoče to pravico odpraviti in sebe postaviti proti volji mase na vrh mase. V tem oziru je revolucionarni sindikalist hinavec in za to zabavlja vsaki delavski organizaciji, v kateri odloča ljudska volja, ker bi rad sam ukazoval organizaciji, kaj sme storiti in kaj ne sme storiti.

Mi nismo nikdar trdili, da so voditelji v delavski organizaciji, ki sloni na najstarejših demokratičnih principih, v kateri odloča le volja članstva, dobri moje. Povedali sme večkrat, da so ljudje taki, kakršne so ustvarile razmere in ni drugače. In ker voditelji v takih organizacijah niso boja nezmožljiva bitja, ampak so ljudje z vsemi človeškimi napa-

lami, so kot taki podvrženi zmotam in človeškim slabostim. Nikakor niso pa ti ljudje slabi, ker je demokracija, to je ljudska volja — slaba reč! Oni tudi ne izrabljajo demokracije, ampak izkoriščajo članstvo, dokler jih članstvo ne posadi pod kap. Članstvo ima torej moč, da se otrese voditeljev, ki so njemu v škodo. V demokraciji ima ljudstvo torej moč, da se roči tistih, ki ga izkoriščajo, nima pa te moči v avtokraciji.

Če bi demokracija zmagala na celi črti, to je v političnih in gospodarskih napravah, bi bilo rešeno delavsko vprašanje in človeška družba bi se razvijala zelo hitro do najvišje stopnje človeške civilizacije in kulture.

Vam se zdi volilni listek kot "gradjanstvo celotnega sveta" budalost, ker še ni svet tako urejen, kot bi moral biti, da je blagostanja deležno vse ljudstvo. Ali prijatelj Kezele, če se to še ni zgodilo, ni tega krivi volilni listek, ampak korupcija, ki je veliki večini ljudstva še v krvi in mesu. In ker se ljudje ne poboljšajo čez noč ali na ukaz, ampak le takrat, če se zboljšajo razmere, je pravi učitelj mase le tisti, ki dela za zboljšanje družabnih razmer.

Br. Kezele, zapomnite si, da socializem ni le ekonomski — nasilen — čin, ampak je važen političen in upraven problem. In zaradi tega bo socializem uveden, ko bodo zanj razmere zrele in bo ljudstvo pripravljeno, da ga sprejme. Kdaj se to zgodi, pa ne more nihče povedati, ker nihče ne ve, kdaj bo ljudstvo razumelo svojo nalogo tako, da ga vpostavi, ker bodo zanj tukaj val predpogoji: visoka osebna vzgoja, visoka splošna kultura, hipijena, umetnost, visoka politična zavestnost mase, dobra kontrola nad voditelji, splošno uvedene in neobhodno potrebne socialne reforme za delavstvo, koncentracija kapitala itd. In kdor dela s svojimi močmi, da se ti predpogoji za prihod socializma uresničijo čimprej, dela za socializem.

Kdor nima zaupanja v ljudstvo, ne more imeti zaupanja vase. In kdor ne verjame v načelo, da mora biti vlada od ljudstva, po ljudstvo in za ljudstvo, sodi med avtokrate, pa naj bodo nekdanji fevdni aristokrate ali pa sindikalistični voditelji, kajti oboji prezirajo ljudsko maso in hočejo sebe dvigniti nad ljudsko maso, da ji ukazujejo.

Vincent Cankar, predsednik S. N. P. J.

Bear Creek, Mont. — V splošnem se še nimamo tako slabo tukaj, ker se v rovi obratuje še vedno s polno paro. Toda neve se pa, koliko časa bo tako ostalo. Zaslužek je pa zelo različen in seveda one, ki malo več zaslužijo, jih tudi takoj vidijo in poseben takomimovani "srednji sloj" kot trgovci in drugi, ki niso za to posebi sposobni pa najbolj kažejo na premoganje čes "poglejte, koliko majnar zaslužijo pa še bi zadovoljni." Ako bi pa dotičnega poslali v rov, ki tako govori o premogarih, koliko da zaslužijo stavim kaj, da bi ljudje potem vedeli, kaj je zima, kajti on bi ne nakopal premoga niti toliko, kot bi ga sam potreboval in bi se tudi takoj naveličal "velikih zaslužkov."

Delo je kontraktno in oni, ki malo več zaslužijo, mora tudi bolj dolgo delati in nakopati več premoga. In od tega ima velepodjetnik največ koristi premogar pa navadno na stara leta polomljenje kosti. Za časa lanskega spora med premogari in premogovniki velepodjetniki so "prosto volje" možko hodili okrog rova in se vrteli kot petelin na gnoju — rad bi jih tudi videl, kako so se vrteli v rudniku — in tona premogu, katerega so ti nakopali, je stala okrog 50 presegajo starih dolarjev, toliko ima namreč premogovna družba aktualnih stroškov.

Veseli ne prirejamo prepogosto. Sem in tja se priredi katera v Scout Couly, eno miljo od tukajšnje naselbine, kjer imamo "Slovensko dvorano", v kateri se priredi vsašh kaka veselica, in kjer se vsrže društvene seje in druge razprave ter prireditve. Žal da nimamo nobenega pevskega društva, ker Slovenci smo itak zelo vnati za petje kot malokateri drugi narod. Sicer mora biti petje pri vsaki tudi najmanjši zabavi, skoravno je vse prej kot petje, na kar se pa ne gleda, glavno je da se poje in ne

vprašaj, kako se poje. Veselo je pa vendarle in vsakdo ima dober namen in dobro misel. Človek, ki je jezen, gotovo ne bo pel. Valed tega bi jaz svetoval, da bi se vsi tukajšnji rojaki združili in pričeli s pevskimi vajami. Za to ni potreba bogve kako izbornega učitelja, da bi nas podučeval in tudi ni potreba kakšne posebne izurjenosti v petju, ampak glavno je, da se prične z vajami, ker na stih se bo vsakdo izobrazil v petju. Glavno je, da se dobi nekoga, ki pozna note, ker brez istih se ne more pričeti z vajami. V naselbini Red Lodge, Mont., kakih sedem milj od tukaj je več fantov oziroma mož Slovencev, ki se razumejo na note in bi bili sposobni vsaj za prvo silo, da bi podučevali in vodili pevске vaje, da bi na ta način dobili veselje do petja. Dvorano imamo. Čemu je tam? Zakaj bi se ne združili in poskušali. Izgubiti nimamo ničesar, pridobimo pa lahko veliko. Pa če tudi dam par dolarjev za prve stroške, kaj pa zato, saj sem jih že toliko "posejal", če bi zrastle, da bi mi ne bilo treba več delati. Toda največ jih je padlo na kamenita tla. Toda če par dolarček v gori omenjeni namen, bi bil dobro investiran denar. Tako bi moral reči vsak fant in mož. Dočim sedaj prodajamo ob prostem času dolgčas okrog, zakaj bi ga ne porabili v zabavo in veselje. — Dajte, fantje! Zdravite se!

V kolikor se tiče prohibicije, rečem samo to, da bi jo ga nikoli ne bilo, pa bi bilo v marsikakem oziru veliko boljše, razun v samem in ta je, da je rodila vsakovrstne "medicine", katere napravijo človeka, ako pride z njimi v dotiko, da postane ves drug človek. — Takle človek postane mahoma — če bi bil prej skop in trd — sedaj mehak kot "vosek", dober in usmiljen in tudi radodaren. — Otroci imajo z njim veselje. Policmani, biriki in drugi tiči se kar obližujejo v nadi svojega "zaslužka", če vidijo človeka pod vplivom teh medic, ki jih je rodila prohibicija. In takle človek ima eno dobro lastnost izmed mnogih drugih slabih in sicer to, da govori, kar misli na dnu srea, kar bi v drugem stanju tega gotovo ne povedal za vse svet. Iz njegovih ust pride sama resnica — kot iz ust proroka Mahomeda — pa bodi si te ali one vsebine. Samo en mal' nerodno je včasih to, da "resnica v oči bode" in zatorej draži, kar ima včasih slabe posledice. — Takle človek ima tudi svoje pomanjke glede mode: ali bi ne bilo bolj prikladno in moderne nositi srajco en mal' ven iz hlače. Da "Slava prohibiciji na višavah in mir njeni žrtvi v jarku." — Dejstvo, da človek po zavzivanju "žegnane vode" tudi večkrat porogovili, se ne da utajiti, kar se mu pa iz moralnega stališča lahko dobrohotno oprosti. Slišal sem enkrat neko žensko, ki je rekla: "Če bi se možila, bi ga prej ne hotela vzeti, dokler bi ga ne videla pijanega, češ da v tem stanju ga lahko sodim, kaj za en' človek je in kakšne "nature". Da, sedaj bode ženske lahko izbirale. Prohibicija bo že poskrbela.

Na društvenem polju smo tudi dobro preskrbljeni. Tu imamo društva raznih jednot in zvez, ki se pa bodo v kratkem združile, kot se piše. Apeliram na dotične, ki še niso v nobenem društvu, da pristopite, dokler ni prepozno, dokler ste zmožni za delo in imate zdrave ude. Razni izgovori ne valjajo nič: Dokler si zdrav in lahko pristopiti, tudi lahko plaščete tiste cente. Društvo zna ceniti le oni, ki je bil toliko nesrečen, da je potreboval podporo. A ne samo to. Je veliki takih Slovencev oziroma Jugoslovancev, ko jim je že pošla podpora, pa so poslali prošnje na društva in ako niso vsa društva, vendar večina društev se vedno odzove in pomaga svojem rojaku v bedi in tem raje, ako je bil prej, ko je bil še zdrav pri kakem slovenskem podpornem društvu. Marsikatero je v resnici sram prositi mlodare. Opravičen je pa vsakdo prošni, ako je v potrebi in tem bolj je upravičen oni, — kot že zgoraj omenjeno — ki je bil že prej pri društvu. Takšnemu vsakdo rad pomaga. Tem huje pa mora biti pri srečnem rojaku, ki se nima s čim izkazati, a prosi, ki pa primoran, ako noče živ v grob, ako bi ga kdo vprašal: "Ali si bil pri katerem društvu?" In bi ne mogel dati poveljnega

odgovora, bi bilo zanj najhuje. Če si v potrebi boš vedno vprašal: Kje živijo Slovenci in tja se boš najprej obrnil za pomoč. To je ena stvar, rojaki! Danes sem zdrav, ali bogve, kaj bo jutri z menoj. Tega nihče ne ve. Onih par centov plašče lahko, samo če hočeš. — Jaz sem za tajnika pri društvu št. 112 SNPJ in ako kateri želi vstopiti v to društvo, naj pride k meni in raztolmačil mu bom vse, kakšno bi kaj.

12. decembra t. l. se vrši glavna letna seja društva "Slovenski sinovi" št. 112 SNPJ, na katero pozivljem vse tukajšnje člane, da se je udeležijo. Kdor se ne bo udeležil, bo brez milosti kamovan po pravilih. Izvzeti so samo bolniki in oni, ki bi imeli na ta dan kakšno izredno važno opravilo. Delo v rudniku ni noben tehten vzrok. Ena seja v letu se lahko ja vsakdo udeležil. Sleherni dobri član SNPJ se mora ravnati po pravilih in izpolnjevati dolžnosti, katere mu na lagajo pravila in tako moram tudi jaz strogo postopati po pravilih in izpolnjevati one točke, ki nalagajo dolžnosti društvenima tajniku. — George Gornik.

Chicago, Ill. — Poročano je bilo da priredi "Slovensko dramatično društvo v Chicago, Ill." prihodnjo predstavo 2. januarja 1921 popoldne v isti dvorani, kot sta bile zadnje dve predstavi, v dvorani Č. S. P. S. na 18. zapadni cesti, med Racine ulico in May cesto.

Istotako je bilo tudi poročano, da se je ustanovila v Chicago Zveza slovenskih kulturnih društev, h kateri sta pristopili društvi Slovensko dramatično društvo in moški pevski zbor Sava v namen skupnega delovanja za nabavo skupnih prostorov, v o stalem je pa vsake posamezno društvo popolnoma avtonomno.

In prva skupna prireditev bo 2. januarja, za kateri dan je Slov. dramatično društvo že najelo dvorano. In ta prireditev bo prekašala po svojem programu vse dosedanje prireditve. Kajti prireditveni odbor je izdelal tako raznovrsten program, da enakega še ni bilo v Chicago. Na programu so tri šaljive veseligre, ki še niso bile vprijetižene na slovenskem odru, nadalje pevške točke in koncertne točke. Nastopilo bo Slov. dramatično društvo, moški pevski zbor "Sava" in Peter Ahnčev orkester. Tako da bo sleherni zadovoljen, kdor se bo le udeležil te prireditve: Oni, ki ljubijo komedijo — ker smeha bo toliko, da se bo moral vsakdo držati za trebuh — oni, ki ljubijo krasno slovensko pesem, in oni ki ljubijo lepe koncertne komade. Na programu so, kot že omenjeno tri veseligre, pevski zbor bo nastopil v treh točkah in sicer med posameznimi igrami in tri koncertne točke.

Vsled tega so najljubše po-vabljeni vsi rojaki v Chicago in okolici, ki ljubite v resnici dobro zabavo, da se udeležite te prireditve v obilnem številu. Program je tako raznovrsten, da mora zadovoljiti vsakogar in nikomur ne bode žal, kdor se bo udeležil te predstave. Del čistega dobika je namenjen v sklad za nabavo prostorov, v katerih se bodo lahko zbirala slovenska kulturna društva in slovenska društva, sploh, ker lastnih prostorov tako zelo potrebujemo in valed tega se priključuje, da se bodo rojaki, ki odzvali, in se udeležili te prireditve. Vstopnina je klub tako bogatem programu isto kot pri zadnjih dveh prireditvah Slov. dramatičnega društva, namreč za odrasle po 75c in za otroke pa po 15c. Pričetek prireditve ob drugi uri popoldne; po "oficijelnem" programu ples in prosta zabava. Pri celi prireditvi sodeluje Peter Ahnčev orkester iz Joliet, ki je vsem rojakom dobro znan kot najboljši orkester v tukajšnji bližini.

Apelira se na slovenska kulturna društva v Chicago, da pristopijo v Zvezo slovenskih kulturnih društev, bodisi pevski ali telovadna, da osredotočimo naše delo v svrhu nabave lastnih prostorov. Že v prejšnjih dopisih je bilo pojasnjeno s kakimi težkocami se morajo kulturna društva boriti, ko hočejo javno nastopiti. Ako bi se vsa kulturna, pevška, telovadna in dramatična društva združila v tem oziru, bi lahko kmalu dosegli ta cilj. Kajti prepričani smo, da nam bodo podporna društva pomagala, ker imajo ista razvostaka težkoc, ako hočejo prirediti kako zabavo.

New York, N. Y. — Mu-
MacSwiney, soproga znani-
korkega šupana na Irskem, ki
umri v londonski ječi vsled
dovne stavke, je prišla v Zd-
žene države, kjer bo pomagala
propagandi za svobodo Irs-
Njena prva izjava je bila, ko
stopila na suho, da je Anglija
lika tatine.

